

פרק י"ב: פיקוח על מוצרי עישון לצורכי מס

- השם 67. פרק זה ייקרא "חוק פיקוח על מוצרי עישון לצורכי מס, התשפ"ו-2026".
- סעיפי החוק 68. ואלה סעיפי חוק פיקוח על מוצרי עישון לצורכי מס, התשפ"ו-2026:

"פרק א': הגדרות

הגדרות 1. בחוק זה –

ד ב ר י ה ס ב ר

זה ולהתחרות בו גם לגבי מוצרי עישון אחרים, יש צורך בשיפור מנגנוני הביקורת והאכיפה, על מנת לצמצם את תופעת המסחר במוצרי עישון שלא שולם בעדם מס קנייה. החוק המוצע נועד, בין השאר, לתת מענה לצרכים אלה.

לשם מימוש התכליות האמורות יוצר החוק המוצע מסגרת שתאפשר לרגולטור להכיר את ה"שחקנים" השונים הפועלים בשוק מוצרי העישון ולאכוף באופן אפקטיבי את חוקי המס החלים עליהם. החל ממי שמייצר מוצר עישון כהגדרתו בחוק המוצע, דרך היבואן שמייבא מוצרי עישון לשם שיווקם ועד לסיטונאי או לקמעונאי אשר מוכרים מוצרים כאמור. החוק המוצע קובע הסדרה לעצם העיסוק בתחום מוצרי העישון בדרך של קביעת חובות רישוי או רישום, קביעת חובות והגבלות שונות על העוסקים ולצד זאת קביעת מנגנון לאכיפה פלילית ומינהלית של הפרות של הוראות או עבירות לפי החוק המוצע.

לעניין זה יובהר כי החוק המוצע אינו קובע את הטלת המס או את גובהו, ואלה קבועים מכוח חוקי מס אחרים כגון חוק מס קנייה (טובין ושירותים). התש"ב-1952 (להלן – חוק מס קנייה), חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 (להלן – חוק מס ערך מוסף) ופקודת תעריף המכס והפטורים.

סעיף 1 לחוק המוצע

בסעיף זה מוצע לקבוע את ההגדרות המשמשות בחוק המוצע.

במסגרת סעיף זה נקבעות, בין השאר, הגדרות שונות המבוססות במידה רבה על ההגדרות הקיימות בחוק איסור פרסומת והגבלת השיווק של מוצרי טבק ועישון, התשמ"ג-1983 (להלן – חוק איסור פרסומת). זאת בשל התכלית המקבילה לחוק המוצע ולחוק איסור פרסומת, של צמצום הצריכה של מוצרי עישון והקטנת נזקיה. עם זאת, בנקודות מסוימות ההגדרות אינן זהות וזאת בשל השונות הבסיסית בין דברי החקיקה והתכלית המרכזית של החוק המוצע לאכוף באופן יעיל ומקיף את חוקי המס על העוסקים במוצרי עישון. כך למשל, "מוצר עישון" לפי החוק המוצע מוגדר באופן דומה להגדרה "מוצר עישון" בחוק איסור פרסומת, אך נבדל ממנו בהיבטים קונקרטיים בשל השיקולים השונים העומדים בבסיס כל אחד מהחוקים. להלן יפורטו ההגדרות המרכזיות הנוגעות לעניין:

סעיפים 67 ו-68 היוצרת דבר חקיקה עצמאי ולפיה הסעיף הראשון בפרק זה (סעיף 67) מקים את החוק החדש שיווצר – חוק פיקוח על מוצרי עישון לצורכי מס, התשפ"ו-2026 (בפרק זה – החוק המוצע), והסעיף השני (סעיף 68) מביא את נוסח החוק המוצע כדבר חקיקה נפרד.

כללי מגפת העישון היא אחת המגפות הקטלניות ביותר והיא גורמת למחצית ממקרי המוות המוקדמים בעולם. על פי הערכות ארגון הבריאות העולמי ואחרים, בכל שנה מתים בעולם כ-8 מיליון איש כתוצאה ישירה מנזקי העישון. במהלך העשור האחרון, מגוון מוצרי העישון בארץ ובעולם התפתח והתווספו לשוק מוצרי עישון רבים חדשים, שלא היו מוכרים לציבור עד כה, המכניסים למעגל העישון עוד ועוד מכורים לעישון.

כאמור, לעישון של מוצרי עישון מיוחסות השפעות שליליות קשות על בריאות המעשן וכן השפעות שליליות חיצוניות. בהתאם, מס הקנייה החל על מוצרים אלה נועד לתמרץ כלכלית את המעשן לצמצם או להפסיק את הצריכה באמצעות העלאת המחיר וכן להביא את המעשן להפנמת הנזק הכלכלי שהוא מסב לסביבתו ולצמצם את הנזק באמצעות הכנסות המס.

בשנים האחרונות ניכרת מגמה של "התחדשות" בשוק העישון המאופיינת בהופעתם של אמצעי עישון חדשים, ובראשם סיגריות אלקטרוניות רב-פעמיות וחד-פעמיות. בעקבות השינוי בשוק, החליטה הממשלה בשנת 2021 למסות את הסיגריות האלקטרוניות באופן דומה לאופן שבו היא ממסה טבק, כדי שגם מעשני הסיגריות האלקטרוניות יפנימו את הנזק החיצוני השלילי שהם גורמים בעת העישון, כדי לעודד מעשנים, באמצעות מחיר, להפחית צריכה וכן כדי להפחית כניסת לא מעשנים (ובעיקר נוער) לעולם העישון באמצעות הסיגריות האלקטרוניות.

כיום, על אף מס הקנייה החל, בפועל אין כמעט גבייה של מס קנייה על סיגריות אלקטרוניות, אין שינוי בהיקף הצריכה, וקיום שוק הסיגריות האלקטרוניות בתחום השחור מונע החלת רגולציה אפקטיבית בתחום הבריאות על הצריכה ומתגמל פעילות עבריינית, כאשר לצד זאת עוסקים שומרי חוק אינם יכולים לפעול בשוק

“חומר מילוי” – נוזל או חומר בצורה אחרת הנועד לשימוש בסיגריה אלקטרונית, לרבות ערכות הכוללות רכיבים להכנת חומר מילוי;

“חוק מס ערך מוסף” – חוק מס ערך מוסף, התשל”ו-1975¹⁰⁴;

“חוק מס קנייה” – חוק מס קנייה (טובין ושירותים), התשי”ב-1952¹⁰⁵;

“טבק” – טבק בכל צורה שהיא הנועד לעישון, להרחקה, ללעיסה או למציצה, לרבות סיגריות, סיגרים, סיגרלות, טבק לנרגילה, טומבק וטבק למקטרת, לרבות עלי טבק ולרבות טבק שעבר תהליך ייצור, עיבוד או ערבוב עם חומר אחר;

“ייצור”, של מוצר עישון – כל אחת מהפעולות המפורטות להלן:

(1) ייצור בהגדרתו בחוק מס קנייה, של מוצר עישון;

(2) גידול טבק;

(3) הכנת ערכות הכוללות רכיבים להכנת חומר מילוי;

(4) אריזה או מילוי של כל אלה, יחד:

(א) גליצרין;

(ב) פרופילן גליקול;

(ג) חומרי טעם וריח;

(5) אריזה או מילוי של ניקוטין יחד עם אחד או יותר מהחומרים המפורטים בפסקה (4); לעניין הגדרה זו, “ניקוטין” – על כל צורותיו, נגזרותיו ותחליפיים תואמים שלו (Analogues) ולרבות תערובת של ניקוטין עם אחד החומרים המפורטים בפסקה (4);

(6) החזקה, על ידי קמעונאי, של כל החומרים כמפורט בפסקה (4) או של ניקוטין ואחד או יותר מהחומרים כאמור;

ד ב ר י ה ס ב ר

להגדרה “חומר מילוי” – מוצע להתבסס על ההגדרה בחוק איסור פרסומת ולהוסיף כי חומר מילוי כולל גם ערכות הכוללות רכיבים להכנת חומר מילוי. במקביל וכפי שיפורט בהמשך, גם ההגדרה המקבילה בחוק איסור פרסומת מתוקנת ומורחבת בהתאם.

להגדרה “חומר מילוי” – מוצע להתבסס על ההגדרה בחוק איסור פרסומת ולהוסיף כי חומר מילוי כולל גם ערכות הכוללות רכיבים להכנת חומר מילוי. במקביל וכפי שיפורט בהמשך, גם ההגדרה המקבילה בחוק איסור פרסומת מתוקנת ומורחבת בהתאם.

¹⁰⁴ ס”ח התשל”ו, עמ’ 52.

¹⁰⁵ ס”ח התשי”ב, עמ’ 344.

"יצרן" – העושה את אחת מהפעולות המפורטות בהגדרה "ייצור", למעט עשייה לשימוש עצמי; לעניין זה, "שימוש עצמי" – למעט עוסק בהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, העושה כן במסגרת עסקו;

"מוצר עישון" – כל אחד מהמפורטים להלן, למעט אם הוא תכשיר הרשום בפנקס או תכשיר המשווק לפי היתר שניתן לפי סעיף 47א לפקודת הרוקחים [נוסח חדש], התשמ"א-1981¹⁰⁶ ולמעט קנבוס בהגדרתו בתוספת הראשונה לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973¹⁰⁷;

(1) טבק;

(2) חומר או מוצר המיועד לעישון ואינו מכיל טבק או ניקוטין, לרבות תערובת, תרכובת או תמיסה של חומר כאמור;

(3) חומר או מוצר הכולל ניקוטין, על כל צורותיו, נגזרותיו ותחליפים תואמים שלו (Analogues), המיועד לעישון, להרחה, ללעיסה, למציצה או להכנסה לגוף בדרך אחרת ואינו מכיל טבק, לרבות תערובת, תרכובת או תמיסה של חומר כאמור;

(4) מוצר המשמש לעישון טבק או לעישון חומר כאמור בפסקה (2) או (3), ובכלל זה סיגריות, סיגרים, סיגרלות, נרגילה, מקטרת ונייר לגלגול סיגריות;

(5) סיגריה אלקטרונית, חומר מילוי או מחסנית;

(6) מוצר אחר שקבע השר בצו, לפי סעיף 55(א);

ד ב ר י ה ס ב ר

ההגדרות "מחסנית" ו"עישון" – זהות להגדרות אלה בחוק איסור פרסומת.

עוד מוצע, כחלק מקביעת מסגרת האסדרה לעיסוק במוצרי עישון, להגדיר מיהו "יצרן" – מי שעושה את אחת הפעולות האמורות בהגדרה "ייצור", שלא לשימוש עצמי, וכן להגדיר "ייצור", של מוצרי עישון ולפרט את כל הפעולות שייחשבו לצורך החוק המוצע כייצור של מוצר עישון (המחייב ברישיון), כגון גידול טבק או הכנת ערכות הכוללות רכיבים להכנת חומר מילוי. עוד מוצע לקבוע כי אריזה או מילוי של תערובת של גליצרין, פרופילן גליקול וחומרי טעם וריח נחשבת "ייצור" של מוצר עישון, שכן שילוב של שלושת החומרים האלה מספיק כדי ליצור סיגריה אלקטרונית. כמו כן אריזה או מילוי של ניקוטין יחד עם אחד או יותר מהחומרים האמורים, וכן החזקת כל החומרים האמורים על ידי קמעונאי ייחשבו ל"ייצור".

להגדרה "מוצר עישון" – הגדרה זו מתבססת על ההגדרה בחוק איסור פרסומת אך מרחיבה אותה כך שתכלול דרכי צריכה נוספות ומוצרים סינתטיים. הבדל נוסף הוא החרגת הקנאביס מההגדרה "מוצר עישון" לעניין החוק המוצע, כך שקנבוס, בהגדרתו בתוספת הראשונה לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 אינו נחשב "מוצר עישון" לעניין החוק המוצע.

להגדרה "סיגריה אלקטרונית" – הגדרה זו מתבססת על ההגדרה בחוק איסור פרסומת, בשינוי מסוים. מוצע להגדיר סיגריה אלקטרונית כמוצר שמשמש לצריכה של אדים, מבלי להתייחס לתכולתם. לצד זאת, יובהר כי ההגדרה בחוק איסור פרסומת מתייחסת לסיגריה אלקטרונית שאפשר להשתמש בה לצריכה של אדים המכילים ניקוטין, גם אם בפועל אינם מכילים ניקוטין.

¹⁰⁶ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 35, עמ' 694.

¹⁰⁷ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 27, עמ' 526.

"מחסנית" – אבזר המורכב על גבי סיגריה אלקטרונית, המכיל חומר מילוי;

"המנהל" – כהגדרתו בפקודת מס הכנסה¹⁰⁸;

"מסים" – כל אחד מאלה:

(1) מס קנייה כמשמעותו בחוק מס קנייה;

(2) מס ערך מוסף כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף;

(3) מכס כמשמעותו בפקודת המכס¹⁰⁹;

"מקום ייצור" – מקום שבו נעשית פעולה מהפעולות האמורות בהגדרת "ייצור";

"סיגריה אלקטרונית" – מוצר, ובכלל זה מוצר הדומה לסיגריה, לסיגר, למקטרת או לנרגילה, שאפשר להשתמש בו לצריכה של אדים, המופעל באמצעי אלקטרוני ומיועד לעישון ויכול לשמש לצריכה חד-פעמית או לשימוש חוזר;

"סיטונאי" – מי שעיסוקו במכירת טובין שלא לצרכן הסופי; "עישון" – לרבות באמצעות יצירת ארסס (Aerosol) או אדים (Vapor) לשאיפה;

"קמעונאי" – מי שעיסוקו במכירת טובין לצרכן הסופי;

"השר" – שר האוצר.

פרק ב': רישיון ייצור

2. חובת רישוי לא ייצר אדם מוצרי עישון אלא אם כן בידו רישיון ייצור מאת המנהל ובהתאם לתנאי הרישיון.

3. תנאים למתן רישיון (א) המנהל רשאי לתת רישיון למבקש שמתקיימים לגביו כל אלה:

(1) הוא רשום כעוסק לפי חוק מס ערך מוסף;

(2) מקום הייצור שבו הוא פועל אושר על ידי המנהל;

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 3 לחוק המוצע

מוצע לקבוע כי המנהל יהיה רשאי לתת רישיון למבקש שהתקיימו לגביו תנאים שונים, ובהם רישומו כעוסק לפי חוק מס ערך מוסף, מתן אישור על ידי המנהל למקום הייצור שבו פועל המבקש, מתן ערובה כנדרש למילוי תנאי הרישיון וכן היעדר הרשעות או כתב אישום בעבירות מס מסוימות או בעבירות אחרות שמפאת מהותן, חומרתן או נסיבותיהן הוא אינו ראוי להיות בעל רישיון לפי החוק המוצע. מידע לעניין היעדר הרשעות או כתב אישום כאמור קיים במרשם הפלילי והעברתו לרשות

סעיף 2 לחוק המוצע

מוצע להסדיר את העיסוק בייצור מוצרי עישון ולחייב את מי שעוסק בייצור של מוצר עישון, כהגדרתו בחוק המוצע, לקבל רישיון מאת מנהל רשות המסים (להלן – המנהל) ולפעול בהתאם לתנאי הרישיון. חובה זו נועדה לאפשר בקרה של רשות המסים אחר ייצור של חומרי עישון, בשל החבות בתשלום מס קנייה הנובעת מהייצור האמור והמגבלות הקבועות בתוספת הראשונה, וכדי לאפשר מעקב אחר שרשרת הסחר במוצרי עישון משלב ייצורם ועד להגעתם לקמעונאים המוכרים אותם.

¹⁰⁸ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

¹⁰⁹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 3, עמ' 39.

(3) הוא נתן ערובה כפי שקבע המנהל למילוי תנאי הרישיון;

(4) הוא לא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה הוא אינו ראוי להיות בעל רישיון לפי חוק זה וכן לא הוגש נגדו כתב אישום בעבירה כאמור; לעניין זה ובלי לגרוע מכלליות האמור, יראו כל אחת מהעבירות המפורטות בסעיף 117(ב) לחוק מס ערך מוסף או בסעיף 220 לפקודת מס הכנסה, וכן בסעיף 22 לחוק מס קנייה או סעיף 211 לפקודת המכס, כעבירה שמתקיים בה האמור בפסקה זו, אלא אם כן מצא המנהל כי מתקיימים טעמים מיוחדים הנוגעים לנסיבות ביצוע העבירה ומידת חומרתה, שבשלהם אין מניעה לעיסוק לפי חוק זה.

(ב) מצא המנהל כי בשל טעמים של שמירה על שלום הציבור או ביטחונו או טעמים אחרים שבטובת הציבור מבקש הרישיון אינו ראוי לעסוק בייצור מוצרי עישון, רשאי הוא שלא לתת רישיון למבקש או שלא לחדשו, ובלבד שנתן למבקש הזדמנות לטעון את טענותיו לפניו, בדרך שהורה.

4. בקשה לרישיון (א) בקשה לרישיון או לחידושו תוגש למנהל בטופס מקוון שיפורסם באתר האינטרנט של רשות המסים ותכלול את הפרטים והמסמכים כפי שיקבע השר בתקנות.

(ב) המנהל רשאי לדרוש מהמבקש פרטים או מסמכים נוספים אם נראה לו כי הדבר דרוש בנסיבות העניין לשם מתן החלטה בבקשה.

5. ביטול, הגבלה או התליה של רישיון המנהל רשאי לבטל, להגביל או להתלות רישיון שניתן לפי חוק זה, אם שוכנע, לאחר שנתן לבעל הרישיון להשמיע את טענותיו, כי התקיים אחד מאלה:

(1) הרישיון ניתן על בסיס מידע כוזב, שגוי או מטעה;

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 4 לחוק המוצע

מוצע לקבוע כי בקשה לרישיון או לחידושו יוגשו בטופס מקוון שיפורסם באתר האינטרנט של רשות המסים וכי פרטי הבקשה והמסמכים שיש לצרף לה ייקבעו על ידי שר האוצר בתקנות. עוד מוצע לקבוע כי המנהל יהיה רשאי לדרוש מהמבקש פרטים או מסמכים נוספים אם נראה לו כי הדבר דרוש בנסיבות העניין לשם מתן החלטה בבקשה.

סעיף 5 לחוק המוצע

מוצע להסמיך את המנהל לבטל, להגביל או להתלות רישיון, בכפוף למתן זכות שימוע, אם התקיימה אחת מהעילות המפורטות בסעיף וביניהן רישיון שניתן על בסיס מידע כוזב, שגוי או מטעה, תנאי מתנאי הרישיון שחזל מלהתקיים, או הפרת הוראות החוק המוצע על ידי בעל הרישיון.

המסים תואמת את התכליות המפורטות בסעיף 12(ג) לחוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, התשע"ט-2019, שכן המידע נדרש לרשות המסים לשם מניעת פגיעה בגופו של אדם או בבריאותו או לשם שמירה על אינטרס ציבורי חיוני, וזאת בשל ההשלכות הבריאותיות של השימוש במוצרי עישון ובשל הצורך בשמירה על קופת המדינה ומניעת סחר במוצרי עישון שלא שולם עליהם מס כדין.

עוד מוצע לקבוע כי אם מצא המנהל כי בשל טעמים של שמירה על שלום הציבור או ביטחונו או טעמים אחרים שבטובת הציבור מבקש הרישיון אינו ראוי לעסוק בייצור מוצרי עישון, רשאי הוא, בכפוף למתן זכות שימוע, שלא לתת רישיון למבקש או שלא לחדשו.

יובהר כי המנהל יהיה רשאי שלא לחדש רישיון מאותם טעמים שבשלהם הוא רשאי שלא לתת רישיון.

- (2) חדל להתקיים תנאי מהתנאים למתן רישיון;
- (3) בעל הרישיון הפר הוראה מההוראות חוק זה;
- (4) בעל הרישיון הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה הוא אינו ראוי להיות בעל רישיון לפי חוק זה או הוגש נגדו כתב אישום בעבירה כאמור; לעניין זה ובלי לגרוע מכלליות האמור, יראו כל אחת מהעבירות המפורטות בסעיף 117(ב) לחוק מס ערך מוסף או בסעיף 220 לפקודת מס הכנסה, וכן בסעיף 22 לחוק מס קנייה או סעיף 211 לפקודת המכס, כעבירה שמתקיים בה האמור בפסקה זו, אלא אם כן מצא המנהל כי מתקיימים טעמים מיוחדים הנוגעים לנסיבות ביצוע העבירה ומידת חומרתה, שבשלהם אין מניעה לעיסוק לפי חוק זה.
6. תקופת הרישיון וחידושו
רישיון ייצור יעמוד בתוקפו עד 31 בדצמבר של השנה שבה ניתן, ואולם המנהל רשאי לקבוע ברישיון תקופה שונה לתוקפו; בקשה לחידוש רישיון תוגש למנהל 45 ימים לפחות לפני תום תקופת תוקפו של הרישיון.
7. בקשה לשינוי תנאי הרישיון
בעל רישיון ייצור רשאי להגיש למנהל בקשה לשינוי תנאי מתנאי הרישיון שאושרו לו ובכלל זה שינוי מקום הייצור או הוספת מקום ייצור; בקשה כאמור תוגש באופן מקוון באתר האינטרנט של רשות המסים.
8. פטור מחובת רישוי
השר רשאי, בצו, לפטור סוגי יצרנים המייצרים מוצר עישון שאינו חייב במס קנייה כמשמעותו בחוק מס קנייה, מחובת הרישוי לפי סעיף 2.
- פרק ג': רישום
9. חובת רישום במרשם
לא יעסוק אדם כסיטונאי או כיבואן של מוצרי עישון אלא אם כן הוא רשום במרשם לפי פרק זה (להלן – המרשם).

ד ב ר י ה ס ב ר

- סעיף 6 לחוק המוצע
מוצע לקבוע כי תוקף רישיון ייצור יהיה עד 31 בדצמבר של השנה שבה ניתן, ואולם המנהל יהיה רשאי לקבוע תקופה שונה לתוקפו, וזאת כדי לאפשר למנהל גמישות לתת את הרישיון לתקופה ארוכה או קצרה יותר, במקרים המתאימים.
- סעיף 8 לחוק המוצע
מוצע להסמיך את שר האוצר לפטור סוגי יצרנים המייצרים מוצר עישון שאינו חייב במס קנייה מן החובות החלות עליהם לפי פרק זה, וזאת לצורך הותרת שיקול דעת לשר למקרים חריגים שבהם הוא ימצא לנכון שלא לחייב ברישוי.
- סעיף 7 לחוק המוצע
עוד מוצע כי בקשה לחידוש הרישיון תוגש למנהל 45 ימים לפחות לפני תום תקופת תוקפו של הרישיון, וזאת כדי לאפשר למנהל תקופה מספקת לבחינת הבקשה.
- סעיף 9 לחוק המוצע
לצד חובת הרישוי הקבועה בפרק ב' לחוק המוצע והחלה על יצרנים של מוצרי עישון, מוצע לקבוע בפרק ג' המוצע חובת רישום במרשם אשר תחול על יבואנים וסיטונאים של מוצרי עישון, כאשר הרישום במרשם הוא תנאי לעיסוקם כאמור. חובה זו נועדה לאפשר מעקב אחר תשלום המסים ונתיבי המסחר המרכזיים בשוק מוצרי העישון.

- ניהול המרשם והתנאים לרישום
10. (א) המנהל ינהל את המרשם וירשום בו סיטונאי או יבואן של מוצרי עישון (להלן בסעיף זה – המבקש) שמתקיימים לגביו כל אלה:
- (1) הוא רשום כעוסק לפי חוק מס ערך מוסף;
- (2) מתקיים לגביו האמור בסעיף 3(א)4.
- בקשה לרישום
11. (א) בקשה לרישום במרשם או לחידושו תוגש למנהל בטופס מקוון שיפורסם באתר האינטרנט של רשות המסים ותכלול את הפרטים והמסמכים כפי שיקבע השר בתקנות.
- (ב) המנהל רשאי לדרוש מהמבקש פרטים או מסמכים נוספים אם נראה לו כי הדבר דרוש בנסיבות העניין לשם מתן החלטה בבקשה.
- תקופת הרישום במרשם וחידושו
12. רישום במרשם יעמוד בתוקפו לתקופה של 3 שנים, ואולם המנהל רשאי לקבוע תקופה שונה לתוקפו; בקשה לחידושו רישום במרשם תוגש למנהל 45 ימים לפחות לפני תום תקופת תוקפו של הרישום.
- ביטול הרישום או התלייתו
13. המנהל רשאי לבטל את רישומו של אדם מהמרשם או להתלותו עד לקיום תנאים שיוורה עליהם או לתקופה שיוורה עליה, אם שוכנע, לאחר שנתן לגורם הרשום להשמיע את טענותיו, כי התקיימה לגביו אחת או יותר מהעילות האמורות בסעיף 5(א), בשינויים המחוייבים.
- העמדה לעיון הציבור
14. הפרטים המפורטים להלן מתוך המרשם יהיו פתוחים לעיון הציבור בדרך של שאילתה באתר האינטרנט של רשות המסים:
- (1) שם העוסק, מספר העוסק, סוג העיסוק ותוקף הרישום;

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 10 לחוק המוצע

מוצע לקבוע כי המנהל ינהל את המרשם וירשום בו סיטונאים ויבואנים של מוצרי עישון העומדים בתנאי הסף המוצעים בסעיף זה, הכוללים רישום כעוסק לפי חוק מס ערך מוסף ועמידה בהוראות הנוגעות להיעדר עבירות קודמות כמפורט בסעיף שעניינו תנאים למתן רישון.

סעיף 11 לחוק המוצע

בדומה להוראות המוצעות לעניין בקשה לרישון, מוצע לקבוע כי בקשה לרישום במרשם או לחידושו רישום יוגשו למנהל בטופס מקוון וכי הפרטים והמסמכים הדרושים להיכלל בבקשה ייקבעו בתקנות על ידי שר האוצר. נוסף על כך, מוצע להסמיך את המנהל לדרוש מהמבקש פרטים או מסמכים נוספים אם נראה לו כי הדבר דרוש בנסיבות העניין לשם מתן החלטה בבקשה.

סעיף 12 לחוק המוצע

מוצע לקבוע כי רישום במרשם יעמוד בתוקפו לתקופה של שלוש שנים, והמנהל יהיה רשאי לקבוע תקופה שונה לתוקפו, וזאת כדי לאפשר למנהל גמישות לקביעת תוקף

רישום ארוך או קצר יותר במקרים המתאימים. בדומה לקבוע לעניין בקשה לחידושו רישון, מוצע לקבוע כי בקשה לחידושו הרישום במרשם תוגש למנהל 45 ימים לפחות לפני תום תקופת תוקפו של הרישום, וזאת כדי לאפשר למנהל תקופה מספקת לבחינת הבקשה.

סעיף 13 לחוק המוצע

מוצע להסמיך את המנהל לבטל את רישומו של אדם מהמרשם או להתלותו עד לקיום תנאים שיוורה עליהם או לתקופה שיוורה עליה, אם שוכנע, לאחר קיום שימוע, כי התקיימה לגביו אחת או יותר מהעילות המפורטות לעניין ביטול, הגבלה או התלייה של רישון, בשינויים המחוייבים.

סעיף 14 לחוק המוצע

כדי לאזן בין הצורך להנגיש את מרשם היבואנים והסיטונאים לידיעת הציבור לבין שמירה על המידע של העוסקים, מוצע לקבוע רשימה של פרטים מתוך המרשם אשר יועמדו לעיון הציבור בדרך של שאילתה באתר האינטרנט של רשות המסים.

(2) עוסקים שרישומם בוטל או הותלה בהתאם להוראות סעיף 13.

פרק ד': חובות והגבלות

15. הגבלות לעניין החוקה ומכירה של מוצרי עישון

מי שחייב ברישיון לפי פרק ב' או ברישום לפי פרק ג' וכן קמעונאי המוכר מוצרי עישון, לא יחזיק במסגרת עסקו או ימכור מוצרי עישון, אלא אם כן הם יובאו, יוצרו או נמכרו לו על ידי בעל רישיון ייצור או מי שרשום במרשם לפי פרק ג'.

16. הגבלות לעניין חפיסות וכלי קיבול של מוצרי עישון

(א) הגבלות לעניין מידתם, צורתם ותיאורם של חפיסות וכלי קיבול של מוצרי עישון שיוצרו בישראל או שיובאו לישראל, ומשקל מוצרי העישון שבהם יפורטו בתוספת הראשונה; מי שחייב ברישיון לפי פרק ב' או ברישום לפי פרק ג' וכן קמעונאי המוכר מוצרי עישון לא יחזיק במסגרת עסקו או ימכור מוצרי עישון שאינם עומדים בהוראות התוספת הראשונה; לעניין זה, הגבלות לעניין תיאורם – הוראות הנוגעות ליישום חוק זה או לתשלום המס החל על מוצר העישון.

(ב) השר רשאי, בהתייעצות עם שר הבריאות ובאישור ועדה מוועדות הכנסת, כפי שתקבע ועדת הכנסת, לתקן בצו את התוספת הראשונה.

17. נעילת מקום הייצור ואחסנת מוצרי עישון

(א) בעל רישיון ייצור יתקין מנעולים וסידורים נאותים אחרים לנעילת מקום הייצור ושמירת הטובין המצויים בו.

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצרי עישון ועל משקל מוצרי הטבק שבהם. בשל ביטול פקודת הטבק במסגרת החוק המוצע, מוצע לקבוע כי הגבלות כאמור יופיעו בתוספת הראשונה לחוק המוצע, וכי שר האוצר יהיה רשאי לשנות תוספת זו, בהתייעצות עם שר הבריאות ובאישור ועדה מוועדות הכנסת. התוספת המוצעת כוללת את ההגבלות הקיימות כיום, בשנייהם אלה:

מוצע להוסיף לצד ההגבלה על טומבק גם הגבלה על טבק לנרגילה ועל תחליף צמחי שלהם, וזאת לאור התחליפיות בין המוצרים.

כמו כן מוצע להגביל את כמות חומר המילוי המצוי בתוך סיגריה אלקטרונית או במחסנית ל-2 מ"ל, וכמות חומר מילוי שאינו מצוי בתוך סיגריה אלקטרונית או מחסנית ל-10 מ"ל, וזאת בדומה למקובל במדינות אחרות. בהתאמה לכך, גם נפח מיכל שהוא חלק מסיגריה אלקטרונית שנועד להכיל חומר מילוי יוגבל ל-2 מ"ל.

עוד מוצע להגביל את כלי הקיבול של שקיקי טבק או שקיקי ניקוטין ל-20 יחידות.

סעיף 17 לחוק המוצע

כדי לאפשר שמירה ראויה על מוצרי עישון המיוצרים בישראל, מוצע לחייב בעל רישיון ייצור להתקין סידורים נאותים לנעילת מקום הייצור ושמירת הטובין המצויים בו, וכן לדאוג לאחסנה נאותה של מוצרי העישון ולנהל

סעיפים 15 עד 19 לחוק המוצע

בפרק ד' לחוק המוצע, מוצע לקבוע חובות והגבלות שונות שיחולו על העוסקים במוצרי עישון. חלק מההוראות בפרק זה חלות על גורמים מורשים לפי החוק המוצע, כגון על בעל רישיון ייצור לפי פרק ב' או על יבואן או סיטונאי שרשום במרשם לפי פרק ג', ואילו חלקן חלות גם על העוסקים במוצרי עישון שטרם נכנסו תחת ההסדרה, אך מתוקף עיסוקם במוצרי עישון הם נחשבים כמי שחייבים ברישיון ייצור, או ברישום, לפי העניין. חיובם או הגבלתם של אלה נדרש לשם מניעת הפרות יעילות של החוק, כדוגמת הימנעות של סיטונאי מרישום במרשם במטרה להתחמק מההגבלות לעניין החוקה ומכירה של מוצרי עישון הקבועות בסעיף 15 המוצע.

סעיף 15 לחוק המוצע

מוצע לקבוע כי מי שחייב ברישיון לפי פרק ב' או ברישום לפי פרק ג' וכן קמעונאי המוכר מוצרי עישון, לא יחזיק או ימכור מוצרי עישון אלא אם כן אותם מוצרים יובאו, יוצרו או נמכרו להם על ידי בעל רישיון ייצור או מי שרשום במרשם לפי פרק ג'. הגבלה זו נועדה לאפשר מעקב יעיל אחר הסחר במוצרי עישון ותשלום המס בעדם.

סעיף 16 לחוק המוצע

חקיקת המשנה הקיימת היום מכוח פקודת הטבק קובעת הגבלות על מידות של חפיסות וכלי קיבול של

(ב) בעל רישיון ייצור ידאג לאחסנה נאותה של מוצרי העישון במקום הייצור וינהל רישומים, בהתאם לכללים שיקבע המנהל, אשר יאפשרו קבלת מידע מדויק בדבר מוצרי העישון המצויים במקום הייצור.

(א) בעל רישיון ייצור ומי שרשום במרשם לפי פרק ג' דיווח למנהל אחת לחודש, בתוך 25 ימים לאחר תום החודש שלגביו מוגש הדיווח, נתונים כמפורט בסעיף 69א(א) לחוק מס ערך מוסף ובכלל זה פרטים בדבר מוצרי העישון שיוצרו, יובאו, נמכרו או נרכשו על ידו, לפי העניין, לרבות סוגי מוצרי העישון, כמויות מוצרי העישון שנמכרו על ידו, הגורמים שלהם נמכרו מוצרי העישון ומועדי ביצוע פעולות כאמור לגבי אותו חודש; לעניין זה, "סוג המוצר" – לרבות כינוי מסחרי ומספר קטלוגי; דיווח לפי סעיף קטן זה יוגש בטופס מקוון שיפורסם באתר האינטרנט של רשות המסים.

(ב) המנהל רשאי לאשר לעוסק הגשה של דיווח במועד אחר מהאמור בסעיף קטן (א) מטעמים שיירשמו, וכן רשאי הוא לדרוש ממנו מידע ונתונים נוספים ביחס לפרטים שדווחו.

(ג) המנהל רשאי לקבוע בכללים פרטים נוספים שייכללו בדיווח התקופתי לפי סעיף קטן (א) וכן מסמכים הנוגעים לפרטים המחויבים בדיווח, שחובה להגישם.

(ד) חייב בדיווח לפי סעיף זה ישמור את החשבוניות שעל בסיסן נערך הדיווח התקופתי במשך חמש שנים לפחות מיום הדיווח, באופן נאות ובאופן שיהיה ניתן לבדוק אותן בכל עת שיורה המנהל על כך.

הודעה על שינויים 19. חלו שינויים בפרטים שנמסרו למנהל על ידי יצרן, יבואן או סיטונאי של מוצרי עישון בבקשה לרישיון, לרישום או בדיווח התקופתי, יודיע על כך מייד למנהל.

ד ב ר י ה ס ב ר

מטעמים שיירשמו, וכן לקבוע בכללים פרטים נוספים שיש לכלול בדיווח התקופתי או מסמכים הנוגעים לפרטים, שחובה להגישם. כדי לאפשר בקרה אחר תשלום המסים והמסחר במוצרי עישון, מוצע כי מי שחייב בדיווח יחויב לשמור את החשבוניות שעל בסיסן נערך הדיווח התקופתי במשך חמש שנים לפחות מיום הדיווח, באופן נאות ובאופן שיהיה ניתן לבדוק אותן בכל עת שיורה המנהל על כך. תקופת חמש השנים מקבילה לתקופה שבה ניתן להוציא שומות לפי חוק מס קנייה, וכן לפי חוקי מס נוספים. לעניין סעיף זה יובהר כי חובת הדיווח מכוח הסעיף המוצע תחול גם על מי שלפי חוק מס ערך מוסף אינו חייב בדיווח מפורט לפי סעיף 69א(א) האמור.

סעיף 19 לחוק המוצע

מוצע לקבוע כי אם חלו שינויים בפרטים שמסר יצרן, יבואן או סיטונאי למנהל בבקשה לרישיון, לרישום או בדיווח תקופתי, עליו להודיע על כך מייד למנהל.

רישומים המאפשרים קבלת מידע מדויק בדבר מוצרי העישון המצויים במקום הייצור מוצע להסמיך את המנהל לקבוע בכללים הוראות לעניין האחסנה וניהול הרישומים כאמור.

סעיף 18 לחוק המוצע

במטרה לאפשר בקרה אחר שרשרת הסחר במוצרי עישון ואחר תשלום המס עליהם, מוצע לקבוע כי בעל רישיון ייצור וכן יבואן או סיטונאי הרשום במרשם לפי פרק ג' לחוק המוצע ידווחו באופן מקוון אחת לחודש, 25 ימים לאחר תום החודש שלגביו מוגש הדיווח, נתונים כמפורט בסעיף 69א(א) לחוק מס ערך מוסף. מוצע לקבוע כי הדיווח יכלול, בין השאר, פרטים בדבר מוצרי העישון שיוצרו, יובאו, נמכרו או נרכשו על ידי המדווח, לפי העניין, לרבות סוגי מוצרי העישון, כינויים המסחרי ומספרם הקטלוגי, כמויות מוצרי העישון שנמכרו על ידו והגורמים שלהם נמכרו מוצרי העישון. עוד מוצע להסמיך את המנהל לאשר הגשה של דוח תקופתי במועד אחר,

פרק ה': פיקוח ואכיפה

20. הסמכת ממונים (א) המנהל רשאי להסמיך, מבין עובדי רשות המסים, ממונים שיהיו נתונות להם סמכויות הפיקוח לפי סעיף 22 (להלן – ממונה), לשם פיקוח על ביצוע הוראות לפי חוק זה.
- (ב) לא יוסמך ממונה לפי הוראות סעיף קטן (א), אלא אם כן הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לו לפי סעיף 22, כפי שהורה המנהל.
21. הסמכת מפקחים (א) המנהל רשאי להסמיך, מבין עובדי רשות המסים, מפקחים שיהיו נתונות להם סמכויות האכיפה לפי סעיף 23 (להלן – מפקח), לשם פיקוח על ביצוע הוראות לפי חוק זה.
- (ב) לא יוסמך מפקח לפי הוראות סעיף קטן (א) אלא אם כן מתקיימים בו כל אלה:
- (1) משטרת ישראל הודיעה, לא יאוחר משלושה חודשים מיום קבלת פרטי העובד, כי היא אינה מתנגדת להסמכתו מטעמים של שלום הציבור וביטחוננו, לרבות בשל עברו הפלילי;
- (2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לו לפי פרק זה, וכן הכשרה מתאימה בנושאים הנוגעים לחוק זה, כפי שהורה המנהל.
22. סמכויות פיקוח לשם פיקוח על ביצוע ההוראות לפי חוק זה רשאי ממונה –
- (1) לדרוש מכל אדם למסור לו את שמו ומענו ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו;

ד ב ר י ה ס ב ר

לגלות הפרה של הוראות החוק באופן עצמאי, בלא תלות בשיתוף הפעולה של העוסק.

לנוכח אופיין של הסמכויות לפי סעיפים 22, 23 ו-25 לחוק המוצע, מוצע לקבוע כי מפקח לא יעשה שימוש בסמכויות אלה, אלא אם כן הוא נושא תעודה המעידה על תפקידו וסמכויותיו ועונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו. מוצע לקבוע כי חובת ההזדהות האמורה לא תחול אם קיומה עלול לגרום לסיכול ביצוע הסמכות של המפקח או לפגיעה בביטחוננו או בביטחוננו של אדם אחר. יובהר כי ההכרעה האם ההזדהות מסכלת את ביצוע הסמכות תהיה נתונה גם למפקחים המצויים בשטח, וזאת כדי לאפשר קבלת הכרעות מהירה בעניין במהלך פעילותם.

בסעיף 25 מוצע לקבוע כי מפקח או ממונה יהיה רשאי לתפוס טובין שיש לו יסוד סביר להניח שהם מחולטים. סמכות זו מתקשרת למנגנון החילוט וההחרמה המפורט בסעיפים 26 עד 29 לחוק המוצע.

סעיפים 20 עד 25 לחוק המוצע

מוצע לקבוע כי המנהל יהיה רשאי להסמיך מבין עובדי רשות המסים ממונים שיהיו נתונות להם סמכויות פיקוח וכן מפקחים שיהיו נתונות להם סמכויות אכיפה לצורך פיקוח על ביצוע הוראות חוק זה. לעניין ממונים, מוצע לקבוע כי תהיה נתונה להם סמכות לדרוש מידע הנוגע ליישום החוק, סמכות כניסה למקום וסמכות לערוך מדידות או ליטול דגימות ולעשות בהן פעולות שונות, כגון בדיקות כימיות או רכישות ניסיון. למפקחים יינתנו סמכויות אכיפה הכוללות סמכויות חקירה, חיפוש, תפיסת חפצים, וכן חדירה לחומר מחשב.

יובהר כי סמכות התפיסה שלפי סעיף 23(3) המוצע הנתונה למפקח לפי חוק זה, כוללת את הסמכות לערוך מדידות או ליטול דגימות של חומרים, וכן למסור את המדידות והדגימות למעבדה, לשמור אותן או לנהוג בהן בדרך אחרת.

סמכויות אלה יאפשרו פיקוח שוטף על פעולותיהם של העוסקים במוצרי עישון, ייעלו את האכיפה ויאפשרו

(2) לדרוש מכל אדם למסור לו כל ידיעה או מסמך שיש בהם כדי להבטיח את ביצוען של ההוראות לפי חוק זה או להקל על ביצוען; בפסקה זו, "מסמך" – לרבות פלט בהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995¹¹⁰;

(3) להיכנס לכל מקום שיש לו יסוד סביר להניח כי הדבר דרוש כדי להבטיח את ביצועו של חוק זה ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים אלא על פי צו של בית משפט;

(4) לערוך מדידות או ליטול דגימות של חומרים, וכן למסור את המדידות והדגימות למעבדה, לשמור אותן או לנהוג בהן בדרך אחרת.

23. סמכויות אכיפה התעורר חשד לביצוע עבירה לפי הוראות חוק זה, רשאי מפקח –

(1) לחקור כל אדם הקשור לעבירה כאמור או שעשויות להיות לו ידיעות הנוגעות לעבירה כאמור; על חקירה לפי פסקה זו יחולו הוראות סעיפים 2 ו-3 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות)¹¹¹, בשינויים המחוייבים;

(2) לבקש מבית משפט צו חיפוש לפי סעיף 23 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969¹¹² (להלן – פקודת מעצר וחיפוש), ולבצעו; על חיפוש לפי פסקה זו יחולו הוראות סעיפים 24(א)(1), 26 עד 28 ו-45 לפקודת מעצר וחיפוש בשינויים המחוייבים;

(3) לתפוס כל חפץ הקשור לביצוע עבירה כאמור; על תפיסה לפי פסקה זו יחולו הוראות הפרק הרביעי לפקודת מעצר וחיפוש, בשינויים המחוייבים; לעניין פרק זה, "חפץ" – לרבות מוצרי עישון ואמצעים לייצורם, ובכלל זה מכונות וחומרי גלם;

(4) לבקש מבית משפט צו לחדור לחומר מחשב וכן להפיק פלט תוך חדירה כאמור; על חדירה לפי פסקה זו יחולו הוראות סעיף 23א לפקודת מעצר וחיפוש.

24. זיהוי מפקח (א) מפקח לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי פרק זה אלא בעת מילוי תפקידו ובהתקיים שניים אלה:

(1) הוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו;

(2) יש בידו תעודה החתומה בידי המנהל המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו של מפקח, שאותה יציג על פי דרישה.

¹¹⁰ ס"ח התשנ"ה, עמ' 366.

¹¹¹ חוק א"י א', פרק ל"ה, עמ' 439.

¹¹² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 12, עמ' 284.

(ב) חובת ההזדהות לפי סעיף קטן (א) לא תחול אם קיומה עלול לגרום לאחד מאלה:

(1) סיכול ביצוע הסמכות בידי המפקח;

(2) פגיעה בביטחון המפקח או בביטחון אדם אחר.

(ג) חלפה הנסיבה שבשלה לא קיים מפקח את חובת ההזדהות כאמור בסעיף קטן (ב), יקיים המפקח את חובתו כאמור, מוקדם ככל האפשר.

25. תפיסת טובין (א) מפקח או ממונה רשאי לתפוס טובין מחולטים או שיש לו יסוד סביר להניח שהם מחולטים לפי סעיף 26.

(ב) טובין שנתפסו יובלו למקום כפי שיוורה המנהל.

26. חילוט אלה טובין שיחולטו למדינה:

(1) מוצרי עישון שלא שולמו בעדם מסים כדין, ובכלל זה מוצרי עישון שמתקיים לגביהם האמור בסעיף 51(2) ו-(3) וכן האמצעים לייצורם, ובכלל זה מכונות וחומרי גלם;

(2) מוצרי עישון שיוצרו על ידי יצרן בלא רישיון ייצור והאמצעים לייצורם, ובכלל זה מכונות וחומרי גלם;

(3) מוצרי עישון שיוצרו או נמכרו שלא על פי ההגבלות המפורטות בתוספת הראשונה;

(4) מוצרי עישון אשר נרכשו, נמכרו או הוחזקו בניגוד לסעיף 15 ומחזיק הטובין לא הוכיח לגביהם כי שולם עליהם מס כדין.

27. מסירת הודעה על תפיסה של טובין (א) נתפסו טובין כאמור בסעיף 25, ימסור התופס לבעל הטובין או למי שמידו נתפסו הטובין הודעה בכתב על התפיסה ועל סיבתה, בין במסירה אישית, בין במכתב שנשלח בדואר או שנמסר למקום מגוריו או עסקו הידועים לאחרונה, ובין אם באופן מקוון לכתובת הדואר האלקטרוני שנמסרה על ידו בעת הגשת בקשה לרישום או לרישיון.

מסירת הודעה על תפיסה של טובין

ד ב ר י ה ס ב ר

עוד מוצע לקבוע כי אם בתוך חודש מיום התפיסה, בעל הטובין, מי שמידו נתפסו הטובין או מי שטוען לזכות בהם לא מסר הודעה בכתב למנהל על כך שהוא תובע את הטובין – יראו את הטובין כמוחרמים. במקרים חריגים שעליהם יורה המנהל מטעמים מיוחדים, התקופה האמורה תקוצר לשבעה ימים בלבד.

מוצע כי המנהל יהיה רשאי להמשיך להחזיק בטובין ולדרוש ממי שמסר לו הודעה לתביעת הטובין שיגיש עתירה מינהלית בעניין. אם לא הגיש התובע עתירה כאמור בתוך חודשיים מיום מתן הדרישה של המנהל, יראו את הטובין כמוחרמים. לצד זאת, אם המנהל לא שלח דרישה כאמור בתוך שלושה חודשים מקבלת ההודעה על תביעת הטובין, יימסרו הטובין חזרה לידי התובע.

סעיף 26 לחוק המוצע

מוצע לקבוע רשימת נסיבות שבהן טובין יהולטו למדינה. מוצע כי רשימה זו תכלול מוצרי עישון שייצורם או מכירתם נעשו בניגוד להוראות החוק המוצע וכן מוצרי עישון שלא שולמו בעדם מסים כדין וכן האמצעים לייצורם. יובהר כי המנגנון המוצע בפרק זה כולל חלופות של תפיסה, חילוט והחרמה של טובין, וזאת בדומה למקובל בדיני היבוא וכדי ליצור אחידות בהליכים הנוגעים לאכיפת דיני המס.

סעיפים 27 עד 29 לחוק המוצע

בסעיף 27 מוצע לקבוע הוראות לעניין הטובין שנתפסו לפי סעיף 25. מוצע לקבוע כי לאחר תפיסה של טובין תימסר הודעה בכתב על התפיסה ועל סיבתה לבעל הטובין או למי שמידו נתפסו הטובין, ואת אופן מסירת ההודעה כאמור

(ב) יראו טובין שנתפסו כמוחרמים במקרים אלה:

(1) אם בעל הטובין, או מי שמידו נתפסו הטובין או מי שטוען לזכות בטובין לא מסר למנהל, בתוך חודש מיום התפיסה, הודעה בכתב שהוא תובע את הטובין;
(2) על אף האמור בפסקה (1), רשאי המנהל להורות לגבי סוגי טובין מסוימים, מטעמים מיוחדים שיירשמו, כי אם בעל הטובין, האדם שמידו נתפסו הטובין או מי שטוען לזכות בטובין, לא ימסור הודעה בכתב כי הוא תובע את הטובין בתוך שבעה ימים מיום התפיסה, יראו את הטובין שנתפסו כמוחרמים.

28. עתירה מינהלית לעניין טובין שנתפסו (א) טובין שנתפסו על ידי עובד רשות המסים כאמור בסעיף 25 ומסר בעל הטובין, מי שמידו נתפסו הטובין או מי שטוען לזכות בטובין (בסעיף זה – התובע), למנהל, הודעה בכתב כאמור בסעיף 27(ב)(1) לגביהם, רשאי המנהל להוסיף ולהחזיק בטובין ולדרוש מהתובע, בהודעה חתומה בידו, שיגיש עתירה מינהלית, ואם לא עשה זאת התובע בתוך חודשיים מיום מתן ההודעה, יראו את הטובין כמוחרמים בלא צורך בהליכים נוספים.

(ב) אם בתוך שלושה חודשים לאחר קבלת הודעה בכתב מהתובע כאמור בסעיף 27(ב)(1), לא דרש המנהל מהתובע להגיש עתירה מינהלית כאמור בסעיף קטן (א), יימסרו הטובין לידי התובע.

29. הוראות לעניין טובין שהוחרמו (א) על טובין שהוחרמו יחול סעיף 193 לפקודת המכס בשינויים המחויבים, והעלויות הכרוכות בכך לרבות עלויות התפיסה והאחסנה, יושתו על בעל הטובין ועל גבייתם תחול פקודת המסים (גבייה)¹¹³.

(ב) הוחרמו טובין שנתפסו לפי סעיף 25, לא יוטל עיצום כספי לפי חוק זה בשל אותו מעשה שבשלו הוחרמו הטובין.

ד ב ר י ה ס ב ר

מהירה להפריה ומסייעת בכך להחזיר את המפוקח למשטר ציות. לכן, ההפרות שבשלהן מופעלת אכיפה מינהלית הן רק הפרות שקל, פשוט וברור להיווכח בקיומן נוכח מקצועיותו של המנהל, שהוא המאסדר של התחום והיכרותו את ההוראות המחייבות את הפועלים בתחום שעליו הוא אמון. הפרות אלה אינן מחייבות בירור עובדתי מורכב, ויתר על כן – אינן דורשות בירור של יסוד נפשי שאינו רלוונטי בהקשר של הוכחת הפרת ההוראות הרגולטוריות.

נוסף על כך, הטלת הסנקציה המינהלית – העיצום הכספי, שונה מהטלת הסנקציה הפלילית. הסנקציה המינהלית היא סנקציה כספית בעוד שהסנקציה הפלילית יכולה להטיל גם מגבלות על החירות (דוגמת עונש מאסר). הסנקציה המינהלית אינה מלווה בקלון החברתי המלווה הרשעה בפלילים ואינה גוררת אחריה רישום פלילי. לכן, מוצע לקבוע כי הפרה של חלק מהוראות החוק המוצע תגרור הטלה של עיצום כספי.

בסעיף 29 המוצע מוצע לקבוע הוראות שונות לעניין טובין שהוחרמו.

סעיפים 30 עד 47 לחוק המוצע

כללי בשנים האחרונות, גובר השימוש במנגנוני אכיפה מינהליים, ובראשם הטלת עיצום כספי, ככלים חלופיים למשפט הפלילי. במשך שנים ארוכות נעשה שימוש באכיפה הפלילית גם להפרות של הוראות חוק רגולטוריות, שכן ההפרות הוגדרו כעבירות פליליות (המסווגות בעולם דיני העונשין כעבירות שהן mala prohibita, קרי: עבירות הסדר). עם השנים גברה התפיסה כי מנגנון של אכיפה מינהלית, קרי, הטלת סנקציות בידי רשות מינהלית ולא בידי בית משפט, מתאים יותר לטיפול בהפרות של הוראות חוק רגולטוריות.

יתרונה של האכיפה המינהלית, לעומת האכיפה הפלילית, טמון ביעילות הפעלתה, המאפשרת תגובה

¹¹³ חוקי א"י, כרך ב', עמ' 1374.

פרק ו': אמצעי אכיפה מינהלית

סימן א': הטלת עיצום כספי

עיצום כספי 30. (א) הפר אדם הוראה מההוראות לפי חוק זה, כמפורט להלן, רשאי המנהל להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה, בסכום של 2,000 שקלים חדשים:

(1) בעל רישיון ייצור או מי שרשום במרשם לפי פרק ג' שלא הגיש דוח תקופתי בניגוד להוראות סעיף 18, הגישו שלא במועד הקבוע בסעיף האמור או הגיש דוח שאינו מלא או שכולל פרט לא נכון;

(2) יצרן, יבואן או סיטונאי שלא מסר הודעה על שינויים בפרטים שנמסרו על ידו בבקשה לרישיון או לרישום או בדיווח התקופתי, בניגוד להוראות סעיף 19.

(ב) הפר אדם הוראה מההוראות לפי חוק זה, כמפורט להלן, רשאי המנהל להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה, בסכום של 50,000 שקלים חדשים:

(1) סיטונאי שמכר מוצרי עישון בלי שהוא רשום במרשם, בניגוד להוראות סעיף 9;

(2) יבואן שייבא או שמכר מוצרי עישון בלי שהוא רשום במרשם, בניגוד להוראות סעיף 9.

(ג) חייב ברישיון לפי פרק ב' או ברישום לפי פרק ג' וכן קמעונאי המוכר מוצרי עישון, שהחזיק במסגרת עסקו או מכר מוצרי עישון שלא יובאו או יוצרו או נמכרו לו על ידי בעל רישיון ייצור או מי שרשום במרשם לפי פרק ג', בניגוד להוראות סעיף 15, רשאי המנהל להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה, בסכום של 30,000 שקלים חדשים או בסכום השווה לכפל מס הקנייה החל על מוצרי העישון לגביהם בוצעה ההפרה, לפי הגבוה מביניהם;

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 30 לחוק המוצע

תכליתה של הסנקציה המינהלית היא תכלית הרתעתית-מניעתית. היא מניחה כי ביצוע הפרות של עבירות הסדר נעשה מתוך שיקולים תועלתניים של המפה שסבו, למשל, שאי-קיום ההוראה עשוי לחסוך לו הוצאות. מסיבה זו גובה הסכום של העיצום הכספי נועד למנוע את התמריץ הכלכלי להפר את החוק, קרי לנטרל את קיומה של "ההפרה היעילה". עם זאת, גובה הסכום של העיצום הכספי צריך להיות מידתי ולא לסכן את המשך פעילותו הכלכלית של המפר, שכן מטרת הסנקציה המינהלית היא להחזיר את המפוקח למשטר ציות ולא לגרום, בפועל, להפסקת פעילותו.

גובה העיצום הכספי לעניין אי-הגשת דוח תקופתי או הגשתו באופן שאינו מלא או נכון מבוסס על המתווה הקיים היום לעניין הקנסות המינהליים המוטלים בשל הפרת פקודת הטבק, כך שעל ההפרות הקלות יותר מוטל עיצום כספי של 2,000 שקלים חדשים.

על הפרות של הוראות אחרות בחוק המוצע, שהן עבירות חמורות יותר, כגון יצרן המייצר מוצרי עישון בלא רישיון ייצור או סיטונאי המוכר מוצרי עישון מבלי שהוא רשום במרשם, יוטלו עיצום כספיים גבוהים יותר כמקובל בחקיקה עדכנית של עיצומים כספיים. נוסף על כך, כדי למנוע הפרה יעילה, מוצע לקבוע שסכום העיצום הכספי שיוטל יתחשב גם במס הקנייה החל על מוצרי העישון שלגביהם בוצעה העבירה.

(ד) יצרן שייצר מוצרי עישון בלא רישיון ייצור או שלא לפי תנאי הרישיון, בניגוד להוראות סעיף 2, רשאי המנהל להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה, בסכום של 80,000 שקלים חדשים או בסכום השווה לפי שלושה ממס הקנייה החל על מוצרי העישון לגביהם בוצעה ההפרה, לפי הגבוה מביניהם;

(ה) חייב ברישיון לפי פרק ב', חייב ברישום לפי פרק ג' וכן קמעונאי המוכר מוצרי עישון, שהחזיק במסגרת עסקו או מכר מוצרי עישון שלא בהתאם להוראות התוספת הראשונה, בניגוד להוראות סעיף 16, רשאי המנהל להטיל עליו עיצום כספי בסכום של 50,000 שקלים חדשים או בסכום השווה לפי שלושה ממס הקנייה החל על מוצרי העישון לגביהם בוצעה ההפרה, לפי הגבוה מביניהם.

(א) היה למנהל יסוד סביר להניח כי אדם הפר הוראה מההוראות לפי חוק זה, כאמור בסעיף 30 (בפרק זה – המפר), ובכוונתו להטיל עליו עיצום כספי לפי אותו סעיף, ימסור לו הודעה על הכוונה להטיל עליו עיצום כספי (בפרק זה – הודעה על כוונת חיוב).

31. הודעה על כוונת חיוב

(ב) בהודעה על כוונת חיוב יציין המנהל, בין השאר, את אלה:

(1) המעשה או המחדל (בפרק זה – המעשה), המהווה את ההפרה, ומועד ביצוע ההפרה;

(2) סכום העיצום הכספי והתקופה לתשלומו;

(3) זכותו של המפר לטעון את טענותיו לפני המנהל לפי הוראות סעיף 32 וכי יראו את ההודעה על כוונת חיוב כדרישת תשלום אם המפר לא יממש את הזכות האמורה, כאמור בסעיף 33(ד);

(4) הסמכות להוסיף על סכום העיצום הכספי בשל הפרה נמשכת או הפרה חוזרת לפי הוראות סעיף 34, ושיעור התוספת.

ד ב ר י ה ס ב ר

השלב הראשון בהפעלת הסמכות כלפי מפקח שיש לגביו תשתית ראייתית המעידה על יסוד סביר להניח כי בוצעה על ידו הפרה של הוראות החוק, הוא משלוח הודעה על כוונה להטיל עיצום כספי (להלן – הודעה על כוונת חיוב). הודעה זו מבהירה למפר כי למנהל יש תשתית ראייתית מבוססת המעידה על ביצוע הפרה על ידו. עוד מבהירה ההודעה מהו סכום העיצום הכספי הצפוי להיות מוטל על המפר בשל ביצוע ההפרה האמורה, כפי שמשקפת מהתשתית הראייתית שלפני המנהל.

סעיפים 31 עד 33 לחוק המוצע

בסעיפים אלה מוצע לקבוע את אופן הפעלת הסמכות להטיל עיצום כספי. ההוראות המוצעות הן ההוראות המקובלות בהסדרי החקיקה הכוללים כבר היום סמכות זו. הוראות מפורטות אלה נועדו להבטיח זכויות בסיסיות של מפר במסגרת הליך מינהלי ראוי, הפעלה שוויונית של הסמכות ביחס למפרים ושקיפות של פעולת הרשות.

- זכות טיעון 32. מפר שנמסרה לו הודעה על כוונת חיוב לפי הוראות סעיף 31 רשאי לטעון את טענותיו, בכתב, לפני המנהל, לעניין הכוונה להטיל עליו עיצום כספי ולעניין סכומו, בתוך 30 ימים ממועד מסירת ההודעה; המנהל רשאי להאריך את התקופה האמורה, מטעמים מיוחדים שיירשמו.
- החלטת המנהל ודרישת תשלום 33. (א) המנהל יחליט, לאחר ששקל את הטענות שנטענו לפי סעיף 32, אם להטיל על המפר עיצום כספי, ורשאי הוא להפחית את סכום העיצום הכספי לפי הוראות סעיף 35.
- (ב) החליט המנהל לפי הוראות סעיף קטן (א) –
- (1) להטיל על המפר עיצום כספי – ימסור לו דרישה, בכתב, לשלם את העיצום הכספי (בפרק זה – דרישת תשלום), שבה יציין, בין השאר, את סכום העיצום הכספי המעודכן ואת התקופה לתשלום;
- (2) שלא להטיל על המפר עיצום כספי – ימסור לו הודעה על כך, בכתב.
- (ג) בדרישת התשלום או בהודעה, לפי סעיף קטן (ב), יפרט המנהל את נימוקי החלטתו.
- (ד) לא טען המפר את טענותיו לפי הוראות סעיף 32, בתוך התקופה האמורה באותו סעיף, יראו את ההודעה על כוונת חיוב, בתום אותה תקופה, כדרישת תשלום שנמסרה למפר במועד האמור.
- הפרה נמשכת והפרה חוזרת 34. (א) בהפרה נמשכת ייוסף על העיצום הכספי הקבוע לאותה הפרה החלק ה-50 שלו לכל יום שבו נמשכת ההפרה.
- (ב) בהפרה חוזרת ייוסף על העיצום הכספי הקבוע לאותה הפרה, סכום השווה לעיצום הכספי כאמור; לעניין זה, "הפרה חוזרת" – הפרת הוראה מההוראות לפי חוק זה כאמור בסעיף 30, בתוך שנתיים מהפרה קודמת של אותה הוראה שבשלה הוטל על המפר עיצום כספי או שבשלה הורשע.

ד ב ר י ה ס ב ר

עדות לקיום נסיבות שבשלהן יכול המנהל להפעיל את סמכותו להפחית את סכום העיצום הכספי.

ככל שהמפר בחר שלא לטעון את טענותיו, תהפוך ההודעה הראשונית על כוונת החיוב לסופית (קרי: ל"דרישת תשלום"). בחלוף 30 ימים מהמסירה למפר ויהיה על המפר לשלם את סכום העיצום הכספי המצוין בה.

סעיף 34 לחוק המוצע

חלק מההפרות הרגולטוריות הן הפרות נמשכות לפי טבען. מוצע לקבוע כי על ההפרה הנמשכת ייוסף סכום של 1/50 לכל יום שבו נמשכת ההפרה. בהפרה חוזרת, מוצע לקבוע כי יוטל על המפר כפל העיצום הכספי. ההפרה החוזרת מבטאת את הסלמת האמצעי הננקט ביחס למפר רצידיביסט.

בסעיף 32 המוצע מעוגנת זכות הטיעון של המפר לפני הרשות, כמקובל בהליך מינהלי. מוצע כי מפר יוכל לטעון את טענותיו לפני המנהל בתוך 30 ימים מיום שנמסרה לו הודעה על כוונת חיוב, והמנהל רשאי להאריך את התקופה האמורה מטעמים מיוחדים שיירשמו. למפר זכות לטעון את טענותיו בכתב ואולם למנהל שמורה הזכות להיענות לבקשת מפר לטעון את טענותיו בעל פה לפני המנהל.

בסעיף 33 מוצע לקבוע כי רק לאחר ששקל המנהל את טענות המפר יחליט אם יש להטיל עיצום כספי ומה גובהו. ככל שהמנהל יחליט כי לא התגלו עובדות חדשות הסותרות או המשנות את התשתית הראשונית שעליה נסמך כי אכן בוצעה הפרה, יטיל על המפר עיצום כספי. סכום העיצום הכספי יהיה כפי שצוין בהודעה על כוונת חיוב, או בסכום מופחת, ככל שהמפר הביא לפני המנהל

35. סכומים מופחתים (א) המנהל אינו רשאי להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים לפי סימן זה, אלא לפי הוראות סעיף קטן (ב).

(ב) השר, בהסכמת שר המשפטים, רשאי לקבוע נסיבות ושיקולים שבשלהם יהיה ניתן להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים לפי סימן זה, ובשיעורים שיקבע.

36. סכום מעודכן של העיצום הכספי (א) העיצום הכספי יהיה לפי סכומו המעודכן ביום מסירת דרישת התשלום, ולגבי מפר שלא טען את טענותיו לפני המנהל כאמור בסעיף 33(ד) – ביום מסירת ההודעה על כוונת חיוב; הוגשה עתירה לבית המשפט לעניינים מינהליים או הוגש ערעור על פסק דין בעתירה כאמור ועוכב תשלומו של העיצום הכספי בידי המנהל או בידי בית המשפט – יהיה העיצום הכספי לפי סכומו המעודכן ביום ההחלטה בעתירה או בערעור לפי העניין.

(ב) סכומי העיצום הכספי הקבועים לפי סימן זה יתעדכנו ב־1 בינואר בכל שנה (בסעיף קטן זה – יום העדכון). בהתאם לשיעור שינוי המדרד הידוע ביום העדכון לעומת המדרד שהיה ידוע ב־1 בינואר של השנה הקודמת, וביום העדכון הראשון שלאחר תחילתו של חוק זה – לעומת המדרד שהיה ידוע ב־1 בינואר 2026; הסכום האמור יעוגל לסכום הקרוב שהוא מכפלה של 10 שקלים חדשים; לעניין זה, "מדרד" – מדרד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. (ג) המנהל יפרסם ברשומות הודעה על סכומי העיצום הכספי המעודכנים לפי סעיף קטן (ב).

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 36 לחוק המוצע

מוצע לקבוע הוראות עדכון בנוגע לסכומים הקבועים בסעיף 30 שיבהירו מהו הסכום שיש לשלם בשל פער זמנים בין ההודעה על כוונת חיוב ובין דרישת התשלום, או במקרה של הגשת עתירה מינהלית לבית משפט לעניינים מינהליים. העיצום הכספי יהיה לפי הסכום המעודכן במועד מסירת דרישת התשלום, ולגבי מפר שבחר שלא לטעון את טענותיו לפני המנהל – הסכום המעודכן ביום מסירת ההודעה על כוונת החיוב. כמו כן, במקרים שבהם הוגשה עתירה מינהלית לבית משפט לעניינים מינהליים או הוגש ערעור על פסק דין בעתירה כאמור, ובית המשפט או המנהל הורה על עיכוב תשלומו של העיצום הכספי, יהיה סכום העיצום הכספי (אם לא בוטל העיצום בעתירה או בערעור) – הסכום המעודכן ביום ההחלטה בעתירה או בערעור, לפי העניין.

סעיף 35 לחוק המוצע

מאחר שההסדר המוצע מסמך את המנהל להטיל עיצום כספי בסכום קבוע, נדרשת הסמכה של המנהל להטיל עיצום כספי בסכום נמוך מזה הקבוע בחוק. הסמכה כזו קבועה בצורה מפורשת בסעיף זה. מוצע להקנות סמכות לשר האוצר, בהסכמת שר המשפטים, לקבוע בתקנות נסיבות ושיקולים שבהתקיימם יפחית המנהל את העיצום הכספי בשיעורים הקבועים לצידם (להלן – תקנות ההפחתה).

בתקנות ההפחתה רשאי שר האוצר להביא בחשבון, נסיבות ושיקולים המעידים על כך שמדובר במפוקח המציית בדרך כלל להוראות החוק או במפוקח המשתף פעולה עם המנהל אשר נכון לנקוט לגביו אמצעים למניעת הישנות ההפרה או לתקן את הנזקים שנגרמו בשלה. כמו כן, במסגרת תקנות ההפחתה ראוי אף להתחשב במחזור עסקאותיו של המפוקח ולהפחית את סכום העיצום הכספי במקרים שבהם קיים חשש להמשך פעילותו הכלכלית של המפוקח. זאת, מאחר שמטרת העיצום הכספי היא להשיב את המפוקח למשטר ציות ולא לסכן את פעילותו הכלכלית.

37. המועד לתשלום העיצום הכספי על המפר לשלם את העיצום הכספי בתוך 30 ימים מיום מסירת דרישת התשלום כאמור בסעיף 33.
38. ריבית שקלית ודמי פיגורים לא שילם המפר עיצום כספי במועד, יתווספו על העיצום הכספי, לתקופת הפיגור, ריבית שקלית ודמי פיגורים לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961¹¹⁴ (בפרק זה – חוק פסיקת ריבית והצמדה).
39. פריסת תשלום העיצום הכספי (א) המנהל רשאי, לבקשת המפר, להחליט על פריסת התשלום של העיצום הכספי, בהתחשב בסכום העיצום הכספי שהוטל על המפר ובנסיבות מיוחדות אחרות המצדיקות פריסה כאמור, ובלבד שמספר התשלומים לא יעלה על 12 תשלומים חודשיים. (ב) החליט המנהל על פריסת התשלום לפי סעיף קטן (א), תיווסף על סכום שיש לשלמו, בתקופת הפריסה, ריבית שקלית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה.
- (ג) לא שילם המפר תשלום במועדו, יראו את החלטת המנהל על פריסת התשלום כאמור בסעיף קטן (א) כבטלה, יתרת החוב תעמוד לפירעון מיידי ויחולו הוראות סעיף 38.
40. עיצום כספי ייגבה לאוצר המדינה, ועל גבייתו תחול פקודת המסים (גבייה).

סימן ב': התראה מינהלית

41. התראה מינהלית (א) היה למנהל יסוד סביר להניח כי אדם הפר הוראה מדהוראות לפי חוק זה, כאמור בסעיף 30, והתקיימו נסיבות שקבע המנהל, בנהלים, באישור היועץ המשפטי לממשלה, רשאי הוא, במקום להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות סימן א', למסור לו התראה מינהלית לפי הוראות סימן זה; בסעיף קטן זה, "היועץ המשפטי לממשלה" – לרבות משנה ליועץ המשפטי לממשלה שהיועץ המשפטי לממשלה הסמיכו לעניין זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיפים 37 עד 40 לחוק המוצע

מוצע לקבוע כי העיצום הכספי ישולם בתוך 30 ימים מיום מסירת דרישת התשלום. אם לא שולם עיצום כספי במועד, יתווספו עליו לתקופת הפיגור החל מהיום הראשון לאיחור בתשלום, ריבית שקלית ודמי פיגורים לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961 (להלן – חוק פסיקת ריבית והצמדה), עד לתשלומו. תוספות אלה הן החלופה המידתית והמתאימה ביותר החל מיום א' בטבת התשפ"ה (1 בינואר 2025), יום כניסתם לתוקף של חוק פסיקת ריבית והצמדה (תיקון מס' 9), התשפ"ד-2023 (להלן – תיקון מס' 9 לחוק פסיקת ריבית והצמדה), ושל חוק העונשין (תיקון מס' 149), התשפ"ד-2023.

נוסף על כך, מוצע להסמיך את המנהל להחליט על פריסת התשלום של העיצום הכספי לבקשתו של מפר. יובהר כי סמכות זו נתונה למנהל כל עוד לא חלף מועד התשלום. לאחר שחלף מועד התשלום, החוב עובר לגבייה ועל הגבייה תחול פקודת המסים (גבייה).

¹¹⁴ ס"ח התשכ"א, עמ' 192.

(ב) בהתראה מינהלית יציין המנהל מהו המעשה המהווה את ההפרה ומועד ביצועה, יודיע למפר כי עליו להפסיק את ההפרה וכי אם ימשיך בהפרה או יחזור עליה יהיה צפוי לעיצום כספי בשל הפרה נמשכת או הפרה חוזרת, לפי העניין, כאמור בסעיף 43, וכן יציין את זכותו של המפר לבקש את ביטול ההתראה לפי הוראות סעיף 42.

42. בקשה לביטול התראה מינהלית (א) נמסרה למפר התראה מינהלית כאמור בסעיף 41, רשאי הוא לפנות למנהל בכתב, בתוך 30 ימים, בבקשה לבטל את ההתראה בשל כל אחד מטעמים אלה:

(1) המפר לא ביצע את ההפרה;

(2) המעשה שביצע המפר, המפורט בהתראה, אינו מהווה הפרה.

(ב) המנהל רשאי להאריך את התקופה האמורה בסעיף קטן (א), מטעמים מיוחדים שיירשמו.

(ג) קיבל המנהל בקשה לביטול התראה מינהלית לפי הוראות סעיף קטן (א), רשאי הוא לבטל את ההתראה או לדחות את הבקשה ולהשאיר את ההתראה על כנה; החלטת המנהל תינתן בכתב, ותימסר למפר בצירוף נימוקים.

43. הפרה נמשכת והפרה חוזרת לאחר התראה (א) נמסרה למפר התראה מינהלית לפי הוראות סימן זה והמפר המשיך להפר את ההוראה שבשלה נמסרה לו ההתראה, יראו את ההפרה כאמור בהפרה נמשכת לעניין סעיף 34(א), והמנהל ימסור למפר הודעה על כוונת חיוב בשל ההפרה הנמשכת, בהתאם להוראות סעיף 31, בשינויים המחוייבים.

ד ב ר י ה ס ב ר

תחיימת אפשרות העלאת הטענות לשלב משלוח ההתראה בלבד נועדה ליצור סופיות להליכים, וכן ודאות ומתן תוקף להתראה ככזו שאמורה להניע את המפר לציית לחוק.

עוד מוצע לקבוע בסעיף 43 כי אם נמסרה למפר התראה והמפר המשיך להפר את ההוראה שבשלה נשלחה ההתראה, ימסור לו המנהל הודעה על כוונת חיוב בשל הפרה נמשכת. לעניין זה יובהר כי מכיוון שבהתראה מינהלית מוותר המנהל, כאמור לעיל, על העיצום הכספי בשל ההפרה, סכום העיצום הכספי שיוטל במקרה זה הוא בשל הימשכות ההפרה, ואינו כולל את סכום העיצום הכספי בשל ההפרה הראשונה שבגינה ניתנה ההתראה. ההודעה על כוונת חיוב שימסור המנהל למפר במקרה זה תהיה כאמור בסעיף 31, בשינויים המחוייבים. כך למשל במקרה זה תכלול ההודעה פרטים הנוגעים להפרה הנמשכת ובין השאר נתונים לעניין התמשכות ההפרה ולעניין תקופת ההפרה (ממועד משלוח ההתראה). במקרים שבהם ביצע המפר הפרה חוזרת לאחר משלוח התראה על ביצוע ההפרה הראשונה, ימסור לו המנהל הודעה על כוונת חיוב כאמור בסעיף 31, בשינויים המחוייבים. כך למשל במקרה זה תכלול ההודעה פרטים הנוגעים להפרה החוזרת ולסכום העיצום הכספי המוטל בגינה, שהוא סכום גבוה יותר.

שלפני המנהל מעידה כי הייתה הפרה של הוראות החוק. מנקודת מבטו של המנהל, מנגנון ההתראה מאפשר לו להבהיר את דרישותיו למי שנתון לפיקוחו, בטרם יטיל עליו עיצום כספי. ההנחה בבסיס הויתור על הטלת עיצום כספי היא שהוראות הרגולציה אינן בהירות דיין או שהרגולציה מחייבת תקופת התארגנות מבחינת המפוקחים שבמהלכה יהיה להם קושי לקיים את דרישותיה. ההתראה המינהלית מאפשרת להבהיר גם למפר וגם לציבור המפוקחים הרחב, כי ההתנהגות שבשלה נשלחה ההתראה היא הפרה של הוראות החוק. סעיף 41 מבנה את שיקול הדעת בהפעלת הסמכות וקובע כי הנסיבות למתן התראה ייקבעו בנהלים, באישור היועץ המשפטי לממשלה.

מפוקח שנמסרה לו התראה מינהלית ואינו מסכים עימה, יכול לתקוף את החלטת המנהל בשתי דרכים. האחת היא הגשת בקשה לביטול ההתראה, מאחת העילות המנויות בסעיף 42. השנייה היא הגשת עתירה מינהלית לבית המשפט לעניינים מינהליים. אם המפר לא ביקש את ביטול ההתראה או לא עתר לבית המשפט (או שעתר ובית המשפט דחה עתירתו), רואים את המפר כמי שביצע את ההפרה. בעת ביצוע הפרה נוספת (שבשלה יוטל עיצום כספי מוגבר), מנוע המפר מלטעון כי לא ביצע את ההפרה הראשונה.

(ב) נמסרה למפר התראה מינהלית לפי הוראות סימן זה והמפר חזר והפר את ההוראה שבשלה נמסרה לו ההתראה, בתוך שנתיים מיום מסירת ההתראה, יראו את ההפרה הנוספת כאמור כהפרה חוזרת לענין סעיף 34(ב), והמנהל ימסור למפר הודעה על כוונת חיוב בשל ההפרה החוזרת, בהתאם להוראות סעיף 31, בשינויים המחוייבים.

סימן ג': שונות

44. על מעשה אחד המהווה כמה הפרות של הוראות לפי חוק זה המנויות בסעיף 30 או לפי חוק אחר, לא יוטל יותר מעיצום כספי אחד.
45. (א) אין בהגשת עתירה מינהלית לבית המשפט לעניינים מינהליים על החלטת המנהל לפי פרק זה כדי לעכב את ביצוע ההחלטה, אלא אם כן הסכים לכך המנהל או שבית המשפט הורה על כך.
- (ב) החליט בית המשפט, לאחר ששולם העיצום הכספי, לקבל עתירה מינהלית כאמור בסעיף קטן (א) או ערעור על פסק דין בעתירה כאמור, והורה בית המשפט על החזרת סכום העיצום הכספי ששולם או על הפחתת העיצום הכספי, יחזור הסכום ששולם או כל חלק ממנו אשר הופחת, לפי הענין, בתוספת ריבית שקלית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה, מיום תשלומו עד יום החזרתו.
46. (א) הטיל המנהל עיצום כספי לפי פרק זה, יפרסם באתר האינטרנט של רשות המסים את הפרטים שלהלן, בדרך שתבטיח שקיפות לגבי הפעלת שיקול דעתו בקבלת ההחלטה להטיל עיצום כספי:

(1) דבר הטלת העיצום הכספי;

ד ב ר י ה ס ב ר

או לפרסם שמו של יחיד, יהיה ניתן להגיש עתירה לבית משפט לעניינים מינהליים.

עוד מוצע להבהיר כי עיכוב ביצוע החלטה של המנהל במקרה של הגשת עתירה, נתונה לשיקול דעתו של המנהל או של בית המשפט שאליו הוגשה העתירה. כמו כן מוצע לקבוע כי אם התקבלה העתירה או ערעור על פסק דין בעתירה כאמור, סכום הכסף שיוחזר למפר יהיה בתוספת ריבית שקלית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה, כדי למנוע פגיעה כלכלית במפר שטענותיו נמצאו מוצדקות.

סעיף 46 לחוק המוצע

מוצע לחייב את המנהל לפרסם את החלטותיו בדבר הטלת עיצום כספי. תכלית חובת הפרסום היא הבטחת שקיפות ביחס להפעלת שיקול דעתו של המנהל, אשר בידי מסורה סמכות רבת עוצמה. באמצעות הפרסום מובטחת בקרה ציבורית על כך שהשימוש בסמכות להטיל עיצום

סעיף 44 לחוק המוצע

לעיתים מעשה אחד של המפר יכול להוות הפרה של מספר הוראות לפי החוק המוצע או לפי החוק המוצע וחוק אחר שגם בשל הפרתן ניתן להטיל עיצום כספי. לכן, מוצע לקבוע כי על מעשה אחד שמהווה כמה הפרות כאמור ניתן להטיל רק עיצום כספי אחד. הוראה זו מגלמת את המחויבות של הרשות המינהלית שלא להטיל סנקציות במידה העולה על הנדרש. כך, במידה שהמפר קיבל מהמנהל הודעה על כוונת חיוב לגבי מעשה שבשלו שילם כבר עיצום כספי, יוכל לטעון במסגרת זכות הטיעון כי אין להטיל עליו עיצום כספי נוסף מכוח הוראה זו.

סעיף 45 לחוק המוצע

מוצע לקבוע כי על כל החלטה סופית של המנהל לפי הפרק המוצע, כגון ההחלטה להטיל עיצום כספי (לאחר מסירת דרישת תשלום), למסור התראה מינהלית

- (2) מהות ההפרה שבשלה הוטל העיצום הכספי, מועד ביצוע ההפרה ונסיבות ההפרה;
- (3) סכום העיצום הכספי שהוטל;
- (4) הופחת העיצום הכספי – הנסיבות שבשלהן הופחת סכום העיצום הכספי ושיעורי ההפחתה;
- (5) פרטים על אודות המפר, הנוגעים לעניין;
- (6) שמו של המפר – ככל שהמפר הוא תאגיד.

(ב) הוגשה עתירה מינהלית לבית משפט לעניינים מינהליים על החלטת המנהל להטיל עיצום כספי או הוגש ערעור על פסק דין בעתירה כאמור, יפרסם המנהל, לפי סעיף קטן (א), את דבר הגשת העתירה או הערעור ואת תוצאותיהם.

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (א)(6), רשאי המנהל לפרסם את שמו של מפר שהוא יחיד, לאחר שנתן לו הזדמנות לטעון את טענותיו לעניין זה, אם סבר שהדבר נחוץ לצורך אזהרת הציבור; ההזדמנות לטעון טענות לפי סעיף קטן זה יכול שתנתן למפר במסגרת זכות הטיעון לפי סעיף 32, ובלבד שהמנהל הודיע למפר על כוונתו לפרסם את שמו, בהודעה על כוונת חיוב לפי סעיף 31.

(ד) על אף האמור בסעיף זה, לא יפרסם המנהל פרטים שהם בגדר מידע שרשות ציבורית מנועה מלמסור לפי סעיף 9(א) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998¹¹⁵ או לפי חוק מסים כהגדרתו בחוק לתיקון דיני מסים (חילופי ידיעות בין רשויות המס), התשכ"ז-1967¹¹⁶ (בסעיף זה – חוק חילופי ידיעות בין רשויות המס) וכן רשאי הוא שלא לפרסם פרטים לפי סעיף זה, שהם בגדר מידע שרשות ציבורית אינה חייבת למסור לפי סעיף 9(ב) לחוק האמור.

ד ב ר י ה ס ב ר

עם זאת, על אף חשיבותו של הפרסום כמפורט לעיל, הרי שכדי למנוע פגיעה מעבר לנדרש במפר כתוצאה מהפרסום האמור, מוצע להגביל את תקופת הפרסום לארבע שנים אם מדובר בתאגיד, ולשנתיים אם מדובר במפר יחיד. מוצע להבהיר כי חובת הפרסום כפופה למגבלות המנויות בסעיף 9(א) לחוק חופש המידע. עוד מוצע להבהיר כי המנהל רשאי שלא לפרסם פרטים שהם בגדר מידע שרשות ציבורית אינה חייבת למסור לפי סעיף 9(ב) לחוק חופש המידע, כדוגמת מידע שהוא סוד מסחרי. כמו כן, מוצע לקבוע כי לא יפורסמו פרטים שהם בגדר מידע שרשות מנועה מלפרסם לפי חוק מסים כהגדרתו בחוק לתיקון דיני מסים (חילופי ידיעות בין רשויות המס), התשכ"ז-1967.

כספי הוא שוויוני וענייני. החובה לפרסם חלה על ההחלטות בדבר הטלת העיצומים הכספיים, מהות ההפרה שבשלה הוטל העיצום הכספי, מועד ביצוע ההפרה ונסיבות ההפרה, סכומי העיצומים הכספיים שהוטלו והמקרים והשיעורים שבהם הם הופחתו. מידע זה יאפשר בחינה רוחבית מושכלת של הטלת העיצומים הכספיים ויאפשר למפר לדעת כי העיצום הכספי המוטל במקרה שלו תואם את המדיניות הכללית הנוגעת להפעלת הסמכות האמורה.

על פי הסעיף המוצע, ככל שמדובר במפוקחים שהם יחידים, לא יפורסמו שמותיהם. פרסום השם מהווה פגיעה בפרטיות, ואם ניתן להשיג את מטרת הפרסום בלא פגיעה בפרטיות – ראוי שכך ייעשה. עם זאת, ככל שנדרש להזהיר את הציבור מפני התנהלות של מפר מסוים, על אף שמדובר ביחיד, יהיה ניתן לפרסם את שמו ובלבד שניתנה לו הזדמנות להשמיע את טענותיו קודם לכן.

¹¹⁵ ס"ח התשנ"ח, עמ' 226.

¹¹⁶ ס"ח התשכ"ז, עמ' 136.

(ה) פרסום לפי סעיף זה בעניין עיצום כספי שהוטל על תאגיד יהיה לתקופה של ארבע שנים, ובעניין עיצום כספי שהוטל על יחיד – לתקופה של שנתיים.

(ו) השר רשאי לקבוע דרכים נוספות לפרסום הפרטים האמורים בסעיף זה.

שמירת אחריות פלילית 47. (א) תשלום עיצום כספי או מסירת התראה מינהלית לפי פרק זה, לא יגרעו מאחריותו הפלילית של אדם בשל הפרת הוראה מדהוראות לפי חוק זה המנויות בסעיף 30, המהווה עבירה.

(ב) מסר המנהל למפר הודעה על כוונת חיוב או התראה מינהלית, בשל הפרה המהווה גם עבירה, לא יוגש נגדו כתב אישום בשל אותה הפרה, אלא אם כן התגלו עובדות חדשות, המצדיקות זאת; התגלו עובדות חדשות כאמור והוגש נגד המפר כתב אישום לאחר שהמפר שילם עיצום כספי, יוחזר לו הסכום ששולם בתוספת ריבית שקלית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה, מיום תשלום הסכום עד יום החזרתו.

(ג) הוגש נגד אדם כתב אישום בשל עבירה המהווה הפרה, לא ינקוט נגדו המנהל הליכים לפי פרק זה בשל ההפרה.

פרק ז': עונשין

עונשין 48. העושה אחד מאלה דינו מאסר שנה או הקנס הקבוע בסעיף 61(א)3 לחוק העונשין, התשל"ז-1977¹¹⁷:

(1) מייצר מוצרי עישון בלא רישיון ייצור;

(2) מייצר מוצרי עישון במקום בלא אישור;

(3) מוסר הצהרה כוזבת במסגרת דוח, בקשה לרישום, לרישיון או לחידושם או בכל מסמך אחר שנדרש למוסרו לפי חוק זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

שילם עיצום כספי יוחזר לו הסכום ששילם כעיצום כספי, בתוספת ריבית שקלית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה מיום תשלומו עד יום החזרתו.

באופן דומה מוצע לקבוע כי אם הוגש נגד אדם כתב אישום בשל מעשה המהווה גם הפרה, לא ינקוט נגדו המנהל בהליכי אכיפה מינהלית.

סעיף 48 לחוק המוצע

מוצע לקבוע רשימה של עבירות לפי החוק המוצע אשר העונש בצידן יעמוד על שנת מאסר או הקנס הקבוע בסעיף 61(א)3 לחוק העונשין, התשל"ז-1977. הרשימה המוצעת כוללת את ההפרות החמורות ביותר של הוראות החוק, שהן ייצור של מוצרי עישון בלא רישיון או במקום ייצור שלא קיבל אישור וכן מסירת הצהרה כוזבת במסגרת מסמך הנדרש לפי החוק המוצע.

סעיף 47 לחוק המוצע

מוצע לקבוע כי תשלום עיצום כספי או המצאת התראה מינהלית לא יגרעו מאחריותו הפלילית של אדם, אם הפרת ההוראה בחוק מהווה גם עבירה פלילית לפי כל דין. ואולם מוצע להבהיר כי לא ניתן לנקוט במקביל באכיפה מינהלית ואכיפה פלילית, ונדרש לבחור את מסלול האכיפה המתאים לנסיבות.

על פי המוצע, אם החל הליך מינהלי נגד מפר, לא יוגש נגדו כתב אישום אלא אם כן התגלו עובדות חדשות המצדיקות זאת. ההיערכות לאכיפה מינהלית בכל הנוגע לאיסוף הראיות, לשיח עם המפר וכיוצא באלה נעשה בדרך שונה מאיסוף ראיות לצורך הליך פלילי. כך למשל, המפר אינו נחקר באזרה ואינו נערך להגנה משפטית כפי שנעשה לקראת הליך פלילי. לכן יש להימנע מהסבת הליך האכיפה מהליך מינהלי להליך פלילי, אלא אם כן התגלו עובדות חדשות, המצדיקות את המעבר להליך הפלילי. במקרה כזה של הסבת ההליך להליך פלילי, אם המפר

¹¹⁷ ס"ח התשע"ז, עמ' 226; התשפ"ה, עמ' 528.

49. (א) נושא משרה בתאגיד חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת ביצוע עבירה לפי סעיף 48 בידי התאגיד או בידי עובד מעובדיו; המפר הוראה זו, דינו – מחצית הקנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין.

(ב) נעברה עבירה לפי חוק זה בידי תאגיד או בידי עובד מעובדיו, חזקה היא כי נושא משרה בתאגיד הפר את חובתו לפי סעיף קטן (א), אלא אם כן הוא הוכיח כי העבירה נעברה שלא בידיעתו או שעשה כל שניתן כדי למלא את חובתו.

(ג) בסעיף זה, "נושא משרה בתאגיד" – מנהל פעיל בתאגיד, שותף למעט שותף מוגבל, או בעל תפקיד אחר בתאגיד, האחראי מטעם התאגיד על התחום שבו נעברה העבירה.

50. (א) עבר אדם עבירה לפי פרק זה, או נחשד עליה, רשאי המנהל, לבקשת אותו אדם או בהסכמתו, לקחת מידו כופר כסף בסכום שלא יעלה על הקנס הגבוה ביותר שניתן להטיל בשל אותה עבירה, ומשעשה כן יופסק כל הליך משפטי לעניין העבירה; ואולם אם הוגש כתב אישום אין לקחת כופר כסף אלא בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה או מי שהוא הסמיך לכך.

(ב) בקשה כאמור בסעיף קטן (א) תובא לפני ועדת כופר שימנה המנהל; הוועדה תדון ותכריע בבקשה בהתאם לשיקולים מנחים שקבע המנהל בנוהל המפורסם באתר האינטרנט של רשות המסים.

(ג) המנהל רשאי להתנות כופר כסף במתן התחייבות להימנע מעבירה לפי חוק זה בתוך תקופה שיקבע ושלא תעלה על שלוש שנים; ההתחייבות תהיה ערובה שלא תעלה על הקנס הגבוה ביותר שניתן להטיל בשל העבירה שכופרה ותהיה בערבות צד שלישי או בלי ערבות, כפי שיקבע המנהל.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 49 לחוק המוצע

מוצע לקבוע הוראות לעניין האחריות הפלילית שתחול בשל פעולה של נושא משרה בתאגיד. בתוך כך, מוצע לקבוע כי נושא משרה בתאגיד חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת ביצוע עבירה לפי סעיף 48 בידי התאגיד או בידי עובד מעובדיו. לצד זאת, מוצע לקבוע כי אם נעברה עבירה לפי החוק המוצע בידי תאגיד או עובד מעובדיו – חזקה שנושא המשרה בתאגיד הפר את חובתו, אלא אם כן הוכיח כי לא ידע על העבירה או עשה כל שניתן למלא את חובתו.

סעיף 50 לחוק המוצע

עבירות לפי סעיף 48 המוצע עשויות להתבצע במקביל לעבירות, בין השאר לפי חוק מס קנייה, פקודת המכס או חוק מס ערך מוסף. בחוקים האמורים נקבעה סמכות להטלת כופר כדי לאפשר טיפול כולל בתיקים שבהם מבוצעות

עבירות לפי מספר חוקים כאמור, מוצע גם בחוק זה להסמיך את המנהל לקחת כופר כסף מאדם שעבר עבירה לפי סעיף 48, כנגד הפסקת ההליך המשפטי נגדו על העבירה.

יצוין כי סעיף 50 המוצע מנוסח באופן מפורט יותר מסעיפי הכופר הקיימים כיום בדיני המס השונים וכולל תיאור של הליך הכופר וכן הפניה לשיקולים המנחים הנוגעים לעניין. הפירוט נובע מכך שמדובר בחוק חדש, ויובהר כי אין בו כדי לשנות מהליכי הכופר המתנהלים לפי חוקי מס אחרים.

את לקיחת הכופר כאמור ניתן להתנות במתן התחייבות להימנע מלעבור על עבירות לפי החוק המוצע.

ההתחייבות תהיה ערובה שלא תעלה על הקנס הגבוה ביותר שניתן להטיל בשל העבירה שכופרה ותהיה בערבות צד שלישי או בלי ערבות, בהתאם להחלטת המנהל.

(ד) הורשע אדם בעבירה שהתחייב לפי סעיף קטן (ג) להימנע ממנה, תיגבדה הערובה כחוב לפי פקודת המסים (גבייה).

פרק ח': הוראות שונות

ראיה לאי-תשלום המס 51. קיום של אחת או יותר מהנסיבות המפורטות להלן לגבי מוצר עישון תהווה ראיה לכאורה לכך שלא שולמו מסים בעדו:

(1) מוצרי עישון אשר הוחזקו או נמכרו בניגוד לאמור בסעיף 15;

(2) מוצרי עישון שאין לגביהם אזהרה כנדרש לפי סעיף 9(ג) לחוק איסור פרסומת והגבלת השיווק של מוצרי טבק ועישון, התשמ"ג-1953¹¹⁸ (להלן – חוק איסור פרסומת);

(3) מוצרי עישון באריזה בצבע שונה מהקבוע בסעיף 9(ב) לחוק איסור פרסומת או סיגריה אלקטרונית בצבע שונה מהאמור בסעיף 7(ד) לחוק האמור.

סודיות 52. (א) לא יגלה אדם ידיעה שהגיעה אליו אגב ביצוע חוק זה, אלא בהתקיים אחד מאלה:

(1) השר או מי שהסמיכו לעניין זה התיר לגלותה;

(2) המידע דרוש לרשות המסים לצורך אכיפת חוק מסים כהגדרתו בחוק חילופי ידיעות בין רשויות המס;

(3) הוא נדרש לגלותה בהליך משפטי על פי חוק זה או חוק מסים כהגדרתו בחוק חילופי ידיעות בין רשויות המס;

ד ב ר י ה ס ב ר

שצבעה שונה מהצבע האחיד, כפי שמוצע לתקנו במסגרת החוק המוצע.

סעיף 52 לחוק המוצע

בסעיף זה מוצע לקבוע חובת סודיות ולפיה לא יגלה אדם ידיעה שהגיעה אליו אגב ביצוע החוק, למעט במקרים חריגים שבהם שר האוצר או מי שהוא הסמיך אותו לעניין זה התירו את העברת המידע, המידע דרוש לרשות המסים לצורך אכיפת חוק מסים, האדם נדרש לגלותו בהליך משפטי הנוגע לחוק זה או לחוק מסים או שהמידע מועבר למשרד הבריאות לשם ביצוע חוק זה או התקנות לפיו, במקרה שיש צורך בהעברת מידע כאמור ובמידה שבה נדרשת העברת המידע. חובה זו תואמת את המקובל בדיני המס ותאפשר שמירה על אחידות בהגנה על המידע.

בהתאם, מוצע לקבוע שיראו את החוק המוצע כחוק מס לעניין חוק לתיקון דיני מסים (חילופי ידיעות בין רשויות המס), התשכ"ז-1967. הוראה זו תאפשר לרשות המסים לבצע אכיפה של הוראות החוק המוצע באופן משולב עם אכיפה של הוראות מיסוי אחרות.

סעיף 51 לחוק המוצע

בסעיף זה מוצע למנות נסיבות שונות לגבי מוצרי עישון אשר יש בהן משום הפרה של חובות משמעותיות החלות על מוצרי עישון לפי דין. הפרה כאמור מעידה על כך שמדובר במוצרי עישון אשר לא יוצרו או יובאו כדין, ולכן הסבירות ששולמו בעדם מסים כדין נמוכה מאוד, ומוצע לקבוע שעצם קיום הנסיבה יהווה ראיה לכאורה לכך.

אחת מהנסיבות האמורות היא החזקה או מכירה של מוצרי עישון שיוצרו, נמכרו או יובאו שלא על ידי בעל רישיון ייצור או מי שרשום במרשם לפי פרק ג' המוצע, שכן כלל הגורמים האחראים על תשלום מס הקנייה או ממלאים אחר הוראות החוק המוצע – חייבים ברישום או ברישיון ולכן ככלל, מוצרי עישון שנרכשו מגורם שאינו בעל רישיון או אינו רשום – אינם כאלה ששולם בעדם מס.

הנסיבות הנוספות נוגעות להפרות של חוק איסור פרסומת, שהן הפרות מובהקות וברורות, כגון היעדרה של אזהרה לגבי מוצר העישון, אריזה של מוצר עישון בצבע שונה מהקבוע בחוק האמור וכן סיגריה אלקטרונית

¹¹⁸ ס"ח התשמ"ג, עמ' 38.

(4) המידע מועבר למשרד הבריאות לשם ביצוע חוק זה או התקנות לפיו, במקרה ובמידה שנדרש.	
(ב) יראו חוק זה כחוק מס לעניין חוק חילופי ידיעות בין רשויות המס.	
53. המנהל ינהל מרשם של בעלי רישיונות ייצור; הפרטים המפורטים להלן מתוך מרשם בעלי הרישיונות יהיו פתוחים לעיון הציבור בדרך של שאילתה באתר האינטרנט של רשות המסים:	ניהול מרשם של בעלי רישיונות ייצור והעמדה לעיון הציבור
(1) שם בעל הרישיון, מקום עיסוקו ותקופת תוקפו של הרישיון;	
(2) בעלי רישיון שרישיונם הותלה או הוגבל, בהתאם להוראות סעיף 5.	
54. המנהל רשאי לאצול את סמכויותיו לפי חוק זה, למעט סמכותו לפי סעיפים 17(ב) ו-18(ג).	אצילת סמכות של המנהל
(א) השר רשאי, בצו, באישור ועדת הכספים של הכנסת, לקבוע כי מוצר מסוים הוא מוצר עישון לפי חוק זה ובלבד שהוא מוצר המיועד לעישון, להרחקה, ללעיסה, למציצה או להכנסה לגוף בדרך אחרת, או שהוא אמצעי המיועד לשימוש עם מוצר כאמור.	הוספה או גריעה של מוצר עישון מתחולת החוק
(ב) השר רשאי, בצו, להחריג מוצר עישון מתחולת החוק.	
56. השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל עניין הנוגע לביצועו, לרבות תקנות בעניין אגרה בעד הגשת בקשה לרישיון או לרישום לפי חוק זה.	ביצוע ותקנות
57. הסמכויות הקבועות לפי חוק זה אינן גורעות מסמכויות רשות המסים לפי כל דין.	שמירת דינים

ד ב ר י ה ס ב ר

<p style="text-align: center;">סעיף 55 לחוק המוצע</p> <p>מוצע להסמיך את שר האוצר לקבוע בצו, באישור ועדת הכספים של הכנסת, מוצרים נוספים שתחול לגביהם ההגדרה "מוצר עישון" לעניין חוק זה, בהתאם לתנאים המפורטים בסעיף, וזאת כדי להותיר גמישות להחלת חוק זה על מוצרי עישון נוספים בהתאם להתפתחויות בשוק זה. לצד זאת, מוצע להסמיך את שר האוצר להחריג מוצר עישון מתחולת החוק.</p>	<p style="text-align: center;">סעיף 53 לחוק המוצע</p> <p>מוצע לקבוע כי המנהל ינהל מרשם של בעלי רישיונות ייצור וכי פרטים מסוימים מתוכו, יעמדו לעיון הציבור בדרך של שאילתה באתר האינטרנט של רשות המסים. בדומה למרשם המתנהל לפי פרק ג' המוצע, גם למרשם בעלי הרישיונות יש חשיבות במתן המידע לציבור, בפרט לאור החובות וההגבלות הקבועות לעניין התקשרות עם גורמים מפוקחים בלבד. אך בשונה מהמרשם שלפי פרק ג', אשר ההרשמה בו היא תנאי לעיסוק כיבואן או סיטונאי של מוצרי עישון, המרשם לפי סעיף 53 הוא דקלרטיבי בלבד, שכן בעבור יצורן, קבלת רישיון הייצור הוא התנאי לעצם העיסוק ואילו המרשם אך משקף זאת לציבור.</p>
<p style="text-align: center;">סעיף 56 לחוק המוצע</p> <p>מוצע לקבוע כי שר האוצר יהיה ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות ליישום, ובכלל זה תקנות הקובעות אגרה בעד הגשת בקשה לרישיון או לרישום לפי החוק המוצע.</p>	<p style="text-align: center;">סעיף 54 לחוק המוצע</p>
<p style="text-align: center;">סעיף 57 לחוק המוצע</p> <p>למען הבהירות, מוצע לקבוע כי הסמכויות הקבועות לפי החוק המוצע אינן גורעות מסמכויות רשות המסים לפי כל דין, כגון הסמכויות לפי חוק מס קנייה, פקודת המכס וחוק מס ערך מוסף.</p>	<p>לצורך ביצועו של החוק המוצע, מוצע כי המנהל יהיה רשאי לאצול את סמכויותיו לפי חוק זה, למעט סמכותו לקביעת כללים.</p>

58. תיקון פקודת פקידי הממשלה (שינוי תארים)¹¹⁹, בתוספת, תחת הכותרת מנהל המכס והבלו, המילים "פקודת הטבק" – יימחקו.
59. תיקון חוק מסי מכס ובלו (שינוי התעריף), התש"ט-1949¹²⁰, בסעיף 1(ב), פסקה (5) – תימחק.
60. תיקון חוק מס קנייה (טובין ושירותים), התשי"ב-1952¹²¹ –
- (1) בסעיף 1, בהגדרה "ייצור", אחרי "הרכבת חלקים" יבוא "ערבוב של שני חומרים לפחות או עיבוד בכל דרך אחרת";
- (2) סעיף 11 – בטל;
- (3) בסעיף 29ד, אחרי "102א" יבוא "103".

ד ב ר י ה ס ב ר

מטעמים אלה, וכדי לקדם את האחידות של מנגנון זקיפת התשלומים בדיני המס, מוצע לתקן את חוק מס קנייה ולאמץ את מנגנון זקיפת התשלומים הקבוע בחוק מס ערך מוסף. בתוך כך מוצע לבטל את סעיף 11 לחוק מס קנייה, שזו לשונו:

"זקיפת תשלום לחוב קודם

11. (א) שילם החייב במס סכום כלשהו על חשבון סכומים שונים שהוא חייב בהם על פי חוק זה או על פי חוק המסים (קנס פיגורים), התשמ"א-1981, ולא פירש לסילוק איזה מחובותיו האמורים נועד הסכום ששילם, ייזקף התשלום לסוגי החובות השונים לפי הסדר שלהלן, ואילו בכל סוג חוב ייזקף התשלום לפי סדר היווצרות החוב:

(1) מס;

(2) קנס לפי חוק זה, או קנס לפי חוק המסים (קנס פיגורים), התשמ"א-1981;

(3) הפרשי הצמדה וריבית לרבות מתואמים לפי סעיף 10א(א).

(ב) לענין סעיף קטן (א), דין החזר מס שקוזו כנגד חוב לפי חוק זה או לפי חוק קיזוז מסים, התש"ם-1980, ודין סכום שנגבה על פי פקודת המסים (גבייה) או בדרך אחרת – כדין סכום ששולם.

בהמשך לביטול סעיף 11 האמור מוצע לתקן את סעיף 29ד לחוק מס קנייה, אשר קובע רשימה של סעיפים מחוק מס ערך מוסף החלים, בשינויים המחויבים, לענין חוק מס קנייה, ולהוסיף לרשימה את סעיף 103 לחוק מס ערך מוסף. שינוי זה יאפשר החלה של זקיפת התשלומים החלה לפי חוק מס ערך מוסף גם על חובות לפי חוק מס קנייה. יצוין כי סדר זקיפת התשלומים החל לפי חוק מס ערך מוסף משמעותו זקיפה של התשלומים לפי סוגי חובות הכוללים מס, כפל מס וקנס, ונוסף על כך קביעה כי בתוך כל סוג חוב התשלום ייזקף לפי סדר יצירת החובות ובאופן יחסי בין רכיבי החיוב הכוללים את קרן החוב, ריבית והצמדה.

סעיפים 58 ו-59 לחוק המוצע

פקודת פקידי הממשלה (שינוי תארים) וחוק מסי מכס ובלו (שינוי התעריף), התש"ט-1949, כוללים הפניות לפקודת הטבק אשר יתייתרו לאור ביטולה של פקודת הטבק בחוק המוצע, ולכן מוצע למחוק הפניות אלה.

סעיף 60 לחוק המוצע

מוצע לתקן את ההגדרה "ייצור" המופיעה בסעיף 1 לחוק מס קנייה, ולהבהיר כי ערבוב של שני חומרים לפחות או עיבוד בכל דרך אחרת ייחשבו ל"ייצור".

מוצע גם לעדכן את סדר זקיפת התשלומים הקבוע בסעיף 11 לחוק מס קנייה. לפי הסעיף, אם חייב במס שילם סכום כלשהו על חשבון סכומים שונים שהוא חייב בהם מבלי לפרש לסילוק איזה מחובותיו נועד הסכום, התשלום ייזקף תחילה לחוב המס, לקנס ואז להפרשי הצמדה וריבית. עוד קובע סעיף 11 כי בכל סוג חוב ייזקף התשלום לפי סדר היווצרות החוב.

סדר זקיפת התשלומים הקבוע בסעיף 11 לחוק מס קנייה שונה מזה הקבוע בחוקי מס מרכזיים אחרים, כגון חוק מס ערך מוסף, פקודת מס הכנסה ופקודת המכס. לפי ההסדר בסעיף 11 האמור, הריבית וההצמדה מהוות סוג של חוב העומד בפני עצמו וניתן לייחס לו תשלומים. לעומת זאת, לפי ההסדר המעוגן בחוקים האמורים, חיובי ריבית והצמדה בתוך כל סוג חוב נפרעים בהתאם לחלקם היחסי בחוב כולו.

מנגנון זקיפת התשלומים הקבוע בחוק מס קנייה גורם לכך שעם התשלום על חשבון הקרן נפסק מרוץ צבירת הריבית והפרשי ההצמדה מפני שאין לפי החוק האמור חיוב בריבית והפרשי הצמדה על ריבית והפרשי הצמדה. מצב זה מביא לשחיקה של חוב ריבית והפרשי הצמדה במשך הזמן. חוסר ההלימה בין המנגנון בחוק מס קנייה לחוקי המס האחרים יקשה מאוד על אכיפת חובות המס בשל אי-תשלום מס הקנייה על מוצרי עישון.

¹¹⁹ ע"ר 1940, תוס' 1, עמ' 40; ק"ת התשפ"ו, עמ' 2.

¹²⁰ ס"ח התש"ט, עמ' 154; התשמ"ה, עמ' 161.

¹²¹ ס"ח התשי"ב, עמ' 344; התשע"ח, עמ' 277.

61. ביטול פקודת הטבק – פקודת הטבק¹²² – בטלה.
62. תיקון חוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982¹²³, בתוספת השלישית, בפרט (7), בטור ב', בפסקה (א), בפסקת משנה (5), במקום "פקודת הטבק [נוסח חדש]" יבוא "חוק פיקוח על מוצרי עישון לצורכי מס, התשפ"ד-2026";
63. תיקון חוק איסור פרסומת והגבלת השיווק של מוצרי טבק ועישון, התשמ"ג-1983¹²⁴ –
- (1) בסעיף ו(ב), בהגדרה "מוצר עישון" –
- (א) בהגדרה "חומר מילוי", בסופה יבוא "לרבות ערכות הכוללות רכיבים להכנת חומר מילוי";
- (ב) בהגדרה "מוצרי טבק", בסופה יבוא "לרבות עלי טבק ולרבות טבק שעבר תהליך ייצור, עיבוד או ערבוב עם חומר אחר";
- (ג) אחרי פסקה (4) יבוא:
- "(5) חומר או מוצר הכולל ניקוטין, על כל צורותיו, נגזרותיו ותחליפים תואמים שלו (Analogues), המיועד לעישון, להרחקה, ללעיסה, למציצה או להכנסה לגוף בדרך אחרת ואינו מכיל טבק, לרבות תערובת, תרכובת או תמיסה של חומר כאמור;
- (6) מוצר אחר שקבע שר הבריאות בצו לפי סעיף 14א(1);";

ד ב ר י ה ס ב ר

ראשית, מוצע לתקן הגדרות שונות בהתאמה להגדרות הקבועות בחוק המוצע. כך מוצע לתקן את ההגדרות "חומר מילוי" ו"טבק". עוד מוצע להרחיב את ההגדרה "מוצר עישון" כך שתכלול את כלל המוצרים לצריכה אישית המכילים ניקוטין מכל מקור שהוא, טבעי או סינתטי, על כל צורותיו, נגזרותיו ותחליפים תואמים שלו, המכונים בשפה המקצועית Analogues. שנית, ובשל ההבנה כי מדובר בשוק מתפתח ומתחדש, מוצע לקבוע כי שר הבריאות, באישור ועדת הבריאות, יהיה רשאי לקבוע כי מוצר מסוים הוא מוצר עישון לעניין חוק איסור פרסומת ובדרך זו להחיל עליו את הוראות החוק האמור במקביל, מוצע להסמיך את שר הבריאות להחריג מוצר עישון מתחולת החוק.

נוסף על כך, מוצע לתקן את סעיף 7 לחוק איסור פרסומת שעניינו תנאים לייצור ולשיווק של סיגריה אלקטרונית, מחסנית וחומר מילוי, ולקבוע בו חובת צבע אחיד לסיגריה אלקטרונית ומחסנית. נוסף, מוצע לקבוע חובת סימון נפח על גבי מוצר העישון ועל גבי אריזתו. בכל אלה יש כדי לסייע לאכיפת המס על ידי רשות המיסים.

סעיף 61 לחוק המוצע

פקודת הטבק קבעה הטלת מס על טבק וכן הוראות שונות לעניין גידול טבק, ייצורו, ייבואו ומכירתו. הפקודה כוללת, בין השאר, הוראות שלא ניתן ליישמן או המנוסחות באופן שאינו תואם את צרכי השוק המתפתח של מוצרי העישון או את אופני האכיפה המקובלים כיום, ובהתאם מוצע לבטלה. יצוין כי הוראות פקודת הטבק שכן רלוונטיות ונחוצות גם כיום שולבו במסגרת החוק המוצע, בהתאמות הנדרשות.

סעיף 62 לחוק המוצע

חוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, מפנה לפקודת הטבק לעניין סמכויות היועץ המשפטי לממשלה. לנוכח ביטולה של פקודת הטבק, מוצע לתקן את החוק האמור כך שיפנה לחוק המוצע.

סעיף 63 לחוק המוצע

מוצע לתקן את חוק איסור פרסומת בכמה עניינים:

¹²² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 5, עמ' 100; ס"ח התשס"ז, עמ' 18.

¹²³ ס"ח התשמ"ב, עמ' 43; התשפ"ד, עמ' 16.

¹²⁴ ס"ח התשמ"ג, עמ' 38; התשפ"ד, עמ' 744.

(2) בסעיף 7ג, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ד) לא ייצר אדם, לא ישווק ולא יאחסן לשם שיווק סיגריה אלקטרונית ומחסנית אלא בצבע שחור;
(ה) לא ייצר אדם, לא ישווק ולא יאחסן לשם שיווק סיגריה אלקטרונית, אלא אם כן סומן נפח על גבי הסיגריה האלקטרונית, המחסנית, חומר המילוי ואריזתם";

(3) אחרי סעיף 14 יבוא:

"הוספה או 14א. שר הבריאות רשאי, בצו, באישור גריעה של ועדת הבריאות של הכנסת – מוצר עישון מתחולת החוק (1) לקבוע כי מוצר מסוים הוא מוצר עישון ובלבד שהוא מיועד לעישון, להרחה, ללעיסה, למציצה או להכנסה לגוף בדרך אחרת ושקביעתו כמוצר עישון היא בהתאם למטרתו של חוק זה;
(2) להחריג מוצר עישון מתחולת החוק";

(4) בסעיף 15א, בסעיף קטן (א), המילים "ופקודת הטבק" – יימחקו.

64. בחוק אזור סחר חופשי באילת (פטורים והנחות ממסים), התשמ"ה-1985¹²⁵, בתוספת השנייה, במקום "סיגריות וטבק ומוצריה, שסיווגם בפרטים 24.01, 24.02 ו-24.03 לצו" יבוא "מוצרי עישון כהגדרתם בחוק פיקוח על מוצרי עישון לצורכי מס, התשפ"ו-2026".

תיקון חוק אזור סחר חופשי באילת (פטורים והנחות ממסים)

65. בחוק העבירות המינהליות, התשמ"ו-1985¹²⁶, בתוספת הראשונה, בטבלה, השורה הנוגעת לפקודת הטבק – תימחק.

תיקון חוק העבירות המינהליות

66. בחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000¹²⁷, בתוספת הראשונה, בפרט 21, בסופו יבוא:

תיקון חוק בתי משפט לעניינים מינהליים

"(31) החלטה של רשות לפי חוק פיקוח על מוצרי עישון לצורכי מס, התשפ"ו-2026".

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 65 לחוק המוצע

התוספת הראשונה לחוק העבירות המינהליות, התשמ"ו-1985, כוללת התייחסות לפקודת הטבק. בשל ביטול פקודת הטבק במסגרת החוק המוצע, מוצע לתקן את החוק האמור ולמחוק את התייחסות לפקודת הטבק.

סעיף 66 לחוק המוצע

מוצע לתקן את חוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000, כך שיהיה ניתן לפנות לבית משפט זה בעתירה על החלטה של הרשות לפי החוק המוצע.

סעיף 64 לחוק המוצע

חוק אזור סחר חופשי באילת (פטורים והנחות ממסים), התשמ"ה-1985, קובע בתוספת השנייה רשימה של מוצרים שלגביהם לא חל פטור ממס ערך מוסף באזור אילת. רשימה זו כוללת כיום מוצרי עישון מסוימים. כדי להתאים את התוספת השנייה לחוק המוצע, מוצע לתקנה ולהחליף את מוצרי העישון המנויים בה במוצרי עישון כהגדרתם בחוק פיקוח על מוצרי עישון לצורכי מס, התשפ"ו-2026. תיקון זה יבטל למעשה את הפטור הקיים ממס ערך מוסף באזור אילת על מוצרי עישון מסוימים שסיווגם שונה, כגון סיגריות אלקטרוניות.

¹²⁵ ס"ח התשמ"ה, עמ' 204; התשע"ו, עמ' 620.

¹²⁶ ס"ח התשמ"ו, עמ' 31; התשפ"ה, עמ' 332.

¹²⁷ ס"ח התש"ס, עמ' 190.

- תחילה ותחולה 67. (א) תחילתו של חוק זה ביום י"ט באלול התשפ"ו (1 בספטמבר 2026) (להלן – יום התחילה).
- (ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), סעיף 15 יחול לעניין מוצרי עישון שיוצרו או נמכרו מיום התחילה ואילך.

תוספת ראשונה

(סעיף 16)

מוצר עישון המפורט להלן בטור א' יושם ויימכר בחפיסות או בכלי קיבול אחרים המכילים יחידות או משקל כמפורט לצידם בטור ב':

טור א' סוג מוצר העישון	טור ב' חפיסות או כלי קיבול
טבק הרחה	10 או 30 גרם
טבק מקטרת	50 גרם
טבק לנרגילה, טומבק וכן מוצרים צמחיים תחליפיים, לרבות Herbal	60 גרם
סיגריות	20 יחידות
יחידות טבק	20 יחידות
טבק לסיגריות	30, 40 או 50 גרם
חומר מילוי המצוי בתוך סיגריה אלקטרונית או במחסנית, וכן נפח מיכל שהוא חלק של סיגריה אלקטרונית שנועד להכיל חומר מילוי	עד 2 מ"ל
חומר מילוי שאינו מצוי בתוך סיגריה אלקטרונית או במחסנית	עד 10 מ"ל
שקיקי טבק או שקיקי ניקוטין	20 יחידות"

ד ב ר י ה ס ב ר

בלבד, תחול לעניין מוצרי עישון שיוצרו או שנמכרו מיום התחילה ואילך. באופן זה לא תימנע מכירתם של מוצרי עישון קיימים בשוק אשר יוצרו או נמכרו בטרם תחילתו של החוק המוצע, רק בשל כך שלא נרכשו מבעל רישיון או מגורם רשום.

סעיף 67 לחוק המוצע

מוצע לקבוע כי תחילתו של החוק המוצע תהיה ביום י"ט באלול התשפ"ו (1 בספטמבר 2026). עוד מוצע לקבוע כי ההגבלות על החזקה ומכירה של מוצרי עישון מבעל רישיון ייצור או ממני שרשום במרשם לפי פרק ג' המוצע,

נספח לדברי הסבר

ונמסר לצבא הגנה לישראל, או לחיל המשטרה כמשמעותו בפקודת המשטרה, או לשירות בתי סוהר כמשמעותו בפקודת בתי הסוהר, 1946, או למוסד שאושר על ידי שר האוצר כמוסד מיוחד להספקת מצרכים לחיילים, לשוטרים או לפקידי בתי סוהר ולמשפחותיהם בלבד; טבק הפטור כאמור לא יימסר לידי אדם שאינו חייל או שוטר או פקיד בית סוהר, אלא אם שולם הבלו לפני המסירה.

גידול טבק

רשיון לגידול טבק

3. (א) הרוצה לנטוע טבק יגיש, לא יאוחר מיום 31 בינואר של שנת הנטיע לפקיד הבלו באזור שבו יינטע הטבק, בקשת רשיון לכך בטופס שנקבע ויפרש בה את גודל החלקה שתינטע; פקיד הבלו, באישורו של המנהל, יתן למבקש את הרשיון בטופס שנקבע.

(ב) מותר ליתן רשיון גם אם הוגשה הבקשה אחרי 31 בינואר אם הוכח להנחת דעתו של המנהל, שהיתה סיבה סבירה לאיחור.

סמכות המנהל למנוע רשיון

4. רשאי המנהל שלא לאשר מתן רשיון כאמור מאחד הטעמים האלה:

(1) שר החקלאות אישר שהקרקע הנדונה אינה מתאימה לגידול טבק טוב ושויק;

(2) המבקש הורשע על עבירה לפי הוראות פקודה זו;

(3) המבקש איננו בעלה או חוכרה של הקרקע שבה הוא רוצה לנטוע טבק;

(4) המבקש לא יצא ולא מכר לסוחר או לבית חרושת רשוי בישראל טבק שגידל בתוך שתי השנים הרצופות שקדמו, בסמוך, להגשת בקשתו.

סמכות המנהל לסייג רשיון

5. רשאי המנהל להגביל ברשיון, בשעת נתינתו, את שטחה של כל חלקה שיטעו בה טבק וכן רשאי הוא, בהסכמת המנהל הכללי של משרד החקלאות, לקבוע ברשיון את סוגו של הטבק שעל המגדל לנטוע.

היתר לשדה

6. רשאי המנהל ליתן היתר לכל מגדל לגדל טבק בשדה נסיונות או במשתלה בכפוף להוראות שנקבעו.

וזו פקודת הטבק שמוצע לבטלה:

"פקודת הטבק [נוסח חדש]

פרשנות

הגדרות

1. בפקודה זו –

"אמצעי הובלה" – בעל חיים, כלי רכב, כלי שיט, כלי טיס או אמצעי הסעה אחר, שטבק מובל עליהם או בהם – ביבשה, בים או באוויר;

"בית חרושת" – כל מקום שהופכים בו טבק לא מיוצר לטבק מיוצר;

"חנווני" – כל המוכר טבק מיוצר, או מחזיקו או מחסינו לשם מכירה;

"חנות" – כל חצרים או מקום שמוכרים בהם טבק מיוצר, או מחזיקים בהם או מחסינים בהם טבק מיוצר לשם מכירה;

"טבק" – נטעי טבק ועלי טבק, לרבות טומבק וחישה, טבק מיוצר ושאינו מיוצר, וכן זרעי טבק;

"טבק מיוצר" – טבק חתוך, טומבק חתוך, חישה חתוכה, סיגריות, סיגרים, טבק הרחה, טבק לעיסה וכל טבק שהיה נתון לתהליך המכשירו לצריכה;

"מגדל" – בעל רשיון לנטוע טבק;

"מנהל" – מנהל המכס והבלו;

"סוחר" – כל הקונה לשם מסחר טבק לא מיוצר, וכל המחסין טבק לא מיוצר שלא בחצריהם של מגדלי אותו טבק או שלא בחצרים המושכרים להם;

"פקיד הבלו" – פקיד הפועל לפי הוראותיה של רשות הבלו;

"רובל" – מוכר טבק המחזור עם סחורתו זו ממקום למקום;

"רשות הבלו" – הפקיד שמינתה הממשלה לפקח על הפעלתה של פקודה זו, לרבות מי שפועל מכוחו של אותו פקיד.

הטלת מס

בלו

2. (א) לא ישולם מעשר על טבק.

(ב) שיעורי הבלו על טבק יהיו כפי שהם נקבעים על פי חוק מסי מכס ובלו (שינוי תעריף), תש"ט-1949.

(ג) שר האוצר רשאי, בצו, לפטור מבלו טבק מיוצר שהוא מיועד לתצרוכת חיילים, שוטרים או פקידי בתי סוהר,

שטח מינומלי

7. לא יגדל אדם טבק בחלקה ששטחה פחות משני דונמים.

הוראות מיוחדות לייצור חיישה

8. (א) לא יטע אדם טבק מהמין המכונה חיישה אלא בשטחים שהוגדרו בצו מאת הממשלה.

(ב) חיישה שנטעוה בשטח כאמור בסעיף קטן (א), או בחלק ממנו, רשאית הממשלה בצו, לפטור אותה מהוראות פקודה זו, כולן או מקצתן.

עונש על נטיעה של כרין

9. ניטע טבק בניגוד להוראות סעיפים 3-8, רשאי פקיד בלו לעקרו ויראו את הטבק כטבק מוברח כענינו בסעיף 58, ודינו של מי שנטע טבק כאמור – מאסר שלושה חדשים או קנס חמישים לירות.

המגדל יעקור ויבער את הגבעולים

10. לא יאחר מן האחד בנובמבר של כל שנה יעקור ויבער המגדל, בדרך שיוורנו פקיד הבלו, את כל גבעולי הטבק שעל הקרקע שנטע בה טבק.

טלטול הטבק בתחומי הישוב

11. (א) בשעות שביין זריחת החמה לשקיעתה רשאי המגדל להוביל, בלי היתר, טבק שגידל, או שגידלוהו למענו, ממקום גידולו לכל מקום אחר בתחום קרקעות הכפר שבו גדל הטבק.

(ב) בכפוף לאמור בסעיף קטן (א), לא יוביל המגדל טבק משום מקום בשום זמן, אלא אם קיבל תחילה היתר הובלה בטופס שנקבע.

רישום טבק ומתן תעודה

12. (א) המגדל יציג לפני רשות הבלו את כל הטבק שגידל, לשם רישומו ובדיקתו, וכן מאזוניים ומשקלות מתאימים לשם שקילת הטבק.

(ב) פקיד הבלו ישקול את הטבק במעמד המגדל סמוך ככל האפשר לאסיפתו והמשקל שנמצא יירשם בפנקס שנקבע.

(ג) מיד לאחר שנרשם הטבק ימסור פקיד הבלו למגדל תעודת אישור בטופס שנקבע; המגדל יחתום על שוברת של התעודה לאות כי המשקל הרשום בו נכון; ומשנעשה כן יהא השובר ראייה מספקת על משקל הטבק הרשום בו.

טבק שנשמד

13. (א) אבד או נשמד הטבק של המגדל, כולו או מקצתו, לפני שנרשם, וכן אם נעקר או נעזב, כולו או מקצתו, מכל סיבה שהיא, בעודנו בגידולו – ולא נעשו הדברים על ידי פקיד הבלו הפועל על פי סעיף 9 – יודיע על כך המגדל

מיד לרשות הבלו, והיא תפעל לעריכת הבדיקה והאימות כדרוש.

(ב) אם לאחר שנרשם הטבק ובעודנו ברשות המגדל נשמד כולו או מקצתו, בשריפה, בשטפון או באונס אחר – יודיע על כך המגדל מיד לרשות הבלו, והיא רשאית, על יסוד ראייה מניחה את הדעת בדבר ההישמדות למחוק את הטבק שנשמד ולתקן את תעודת האישור שניתנה למגדל.

בדיקת היבול הקודם ואחריות למלאי

14. (א) רשות הבלו רשאית בכל עת, וחיבת בכל שנה לפני אסיפת יבול הטבק החדש, לבדוק את כמות הטבק מן היבולים הקודמים שברשות המגדל ולהשוותה אל הרשימות שבפנקס.

(ב) נמצא חסר במלאי שנבדק, יהא המגדל חב לשלם על החסר כפל הבלו שנקבע לפי סעיף 2, אולם רשאי המנהל במקרים אלה לוותר על הבלו, כולו או מקצתו, אם אין החסר עולה על עשירית אחת, או אם הוא סבור שהחסר חל מחמת התייבשות או מחמת סיבות טבעיות אחרות.

(ג) נמצא עודף במלאי הטבק שנבדק והמגדל לא נתן עליו הסבר מניח את הדעת יהא חב לשלם על העודף כפל הבלו שנקבע בסעיף 2 והעודף שבמלאי יוחרם, זולת אם ניתן הסבר להנחת דעתו של המנהל.

(ד) אין האמור בסעיף קטן (ג) מונע מלהביא את המגדל למשפט לפי דיני העונשין.

אימתי רשאי המגדל להוציא טבק מרשותו

15. לאחר שניתנה למגדל תעודת אישור כאמור בסעיף 12, רשאי הוא להוביל את הטבק, כולו או מקצתו, לבית חרושת או למחסן מכס, או למכור, לטוחר או ליצרן, ובלבד שיקויימו התנאים שבסעיפים 16 ו-17.

איסור הובלת טבק בלי היתר

16. (א) פרט לאמור בסעיף 6 ובסעיף 11 כל הרוצה להוביל טבק חייב לקבל תחילה היתר הובלה בטופס שנקבע.

(ב) רשות הבלו לא תתן היתר הובלה אלא אם אימתה תחילה את כמות הטבק שעומדים להובילו, ותרום את הכמות בתעודת האישור שבידי המגדל.

(ג) הטבק שהובל כאמור יוצג במקום היעד לפני האדם שהורה עליו המנהל, ייבדק ויישקל.

(ד) נמצא חסר, ישלם בעל ההיתר על החסר כפל הבלו; אולם רשאי המנהל במקרים אלה לוותר על הבלו, כולו או מקצתו, אם הוא סבור שהחסר חל מחמת התייבשות או מחמת סיבות טבעיות אחרות.

(ה) היתר ההובלה יימסר במקום היעד לידי האדם שהורה עליו המנהל.

הגבלות בממכר

17. (א) המגדל לא ימכור טבק אלא לסוחר רשוי או ליצרן רשוי, ולא ימכור טבק לא מיוצר בכמות פחותה מעשרים קילו בבת אחת; הטבק הנמכר יישקל במעמד פקיד הבלו, שירשום בתעודת האישור של המגדל את הכמות שנמכרה ואושר בחתימה שכנגד בפנקסי הסוחר או היצרן שכמות הטבק המועברת נרשמה; אולם אם היה כלל יבולו של המגדל פחות מעשרים קילו, רשאי המנהל לתת לו היתר מיוחד למכירת היבול הזה.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), רשאי המנהל, לשם הגברת יצוא הטבק, להורות לכל מגדל, סוחר ויצרן למכור טבק שיימצא ברשותו בין בכוח ובין בפועל, כולו או מקצתו, לכל אדם שיציין בהוראה, ובלבד שתובטח למוכר תמורה הוגנת.

(ג) המנהל רשאי לקבוע מחירים לטבק.

(ד) נשקל הטבק וניתן היתר הובלה מתאים, חייבים המגדל והסוחר להודיע למנהל, תוך שלושים יום מתום תקופת ההיתר על כל כמות טבק שלא הועברה לתעודתה.

סוחרי טבק

רשיון סוחר

18. לא יסחר אדם בטבק, אלא אם קיבל מהמנהל רשיון בטופס שנקבע ונתן ערובה כפי שנקבע; הרשיון יפקע באחד בינואר של כל שנה; אגרת הרשיון תהיה בשיעורים שנקבעו בתוספת.

אישור החצרים

19. החצרים שישמשו להחסנת הטבק יאושרו על ידי המנהל ויתוארו ברשיון; לא ייעשה כל שינוי בחצרים ולא יוחסנו בהם שום טובין, חוץ מטבק, בלי רשות המנהל.

פנקס מחסן

20. הסוחר ינהל פנקס מחסן בטופס שנקבע ובו יירשם הטבק הנכנס למחסן והיוצא ממנו.

פיקוח רשות הבלו על המחסן

21. (א) מחסנו של סוחר יינעל בשני מנעולים; מפתח המנעול האחד יהיה בידי הסוחר ומפתח המנעול האחר בידי רשות הבלו, ותהיה לה זכות כניסה למחסן בכל שעה לשם בדיקתו ואימותו של המצוי בו.

(ב) אין להכניס למחסן או להוציא ממנו דבר אלא במעמד רשות הבלו.

(ג) שר האוצר, או מי שהוסמך על ידי לענין זה, רשאים להורות על נעילת מחסן שלא בדרך שנקבעה בסעיף

קטן (א), וכן רשאים הם להתיר הכנסתם של דברים למחסן, או הוצאתם ממנו, שלא במעמד רשות הבלו.

תעודה על טבק שנמכר או שהועבר

22. (א) שר האוצר, או מי שהוסמך על ידי לענין זה, רשאים להורות, כי סוחר המוכר טבק לייצור או ליצוא או המעביר טבק למטרות האמורות, ימסור לקונה או ליצרן תעודת היתר הובלה על כך, בטופס שיורה עליו המנהל.

(ב) לא ניתנה הוראה כאמור בסעיף קטן (א), תמסור רשות הבלו לקונה או ליצרן תעודת היתר הובלה כאמור, בטופס שנקבע.

השמדת טבק בידי סוחר

23. (א) סוחר לא ישמיד טבק אלא בהשגחת רשות הבלו.

(ב) נשמד הטבק, כולו או מקצתו, במחסנו של הסוחר בשריפה או בשטפון או באונס אחר, יודיע על כך הסוחר מיד לרשות הבלו, והיא רשאית, על יסוד ראיה מניחה את הדעת בדבר ההישמדות, למחוק את הטבק שנשמד ולרשום בפנקס המחסן את הרישום הדרוש.

רשות הבלו תבקר במחסן

24. (א) רשות הבלו רשאית לבקר במחסנו של סוחר כל אימת שיראה לה ותבדוק את הטבק שבמלאי ותשווהו אל הרשום בפנקסים שינהל הסוחר.

(ב) נמצא חסר, יידרש הסוחר מיד לשלם כפל מס הבלו על חסר זה; אולם רשאי המנהל, לפי שיקול דעתו, לוותר על הבלו, כולו או מקצתו, אם הוא סבור שהחסר בא מחמת התייבשות או מחמת סיבות טבעיות אחרות.

(ג) נמצא יתר, יידרש הסוחר מיד לשלם על היתר כפל הבלו, זולת אם נתן עליו הסבר מניח את הדעת.

פיקוח על טבק מיובא

אין יבוא אלא במקומות שנקבעו

25. (א) לא ייובא טבק אלא בנמלים שנקבעו או במקומות כניסה שנקבעו.

(ב) לא ייבא אדם טבק דרך גבולות היבשה, אלא אם קיבל מאת המנהל היתר ליבוא זה.

כלי שיט שאינם להוביל בהם טבק

26. לא יביאו טבק לתחום מימי חופין, ולא יובילוהו לאורך החוף, בכלי שיט פחותים מששים טונות רשומות, פרט לאמור להלן.

טבק מיוצר ויובא בכלי קיבול

27. (א) לא ייובא טבק מיוצר, פרט לאמור בסעיף קטן (ג), אלא בכלי קיבול שמשקלם אינו פחות מעשרים קילו כל אחד ושהודיעו עליהם כהלכה במצהר האניה; אולם רשאי המנהל ליתן, בטופס שנקבע, היתר לייבא משגורי טבק בדרך אחרת.

(ב) לפני שמסלקים ממחסן המכס כל כלי קיבול שיש בו טבק מיוצר, יש לחבוקו בחבק המציין כי שולם עליו מכס, וזולת אם רשות הבלו התירה במיוחד במקרה מסויים פטור מתנאי זה.

(ג) טבק מיוצר המיובא בדואר, ייובא לפי התנאים שייקבעו לכך.

הוצאת טבק לא מיוצר ממחסן המכס

28. טבק לא מיוצר שיובא לישראל, לא יסולק ממחסן המכס בנמל הכניסה או במקום הכניסה אלא על מנת לשוב ולייצאו, בין במישור ובין במעבר דרך ישראל, או על מנת להובילו לבית חרושת רשוי או למחסנו של סוחר רשוי.

בתי חרושת לטבק

אין ייצור אלא ברשיון ובחצרים שאושרו

29. (א) לא ייצר אדם טבק, אלא אם קיבל רשיון בטופס שנקבע ונתן ערובה בדרך שקבע המנהל למילוי התחייבויותיו כראוי; החצרים שישמשו לבית החרושת טעונים אישור המנהל.

(ב) רשיון יפקע באחד בינואר של כל שנה.

(ג) בבתי חרושת שנועדו לייצור טומבק בלבד, ישמש טופס מיוחד של רשיון.

(ד) האגרה שתשולם בעד רשיון תהיה בשיעורים שנקבעו בתוספת.

איסור הכניסה לבית חרושת רשוי

30. (א) בלי היתר מאת פקיד הבלו לא ייכנס אדם, חוץ מבעלי בית חרושת ומעובדיו ומרשות הבלו, לבית חרושת רשוי, ולא תהא לו אפשרות של כניסה אליו, ולא יביאו לבית חרושת רשוי, לא יחסינו בו, שום טובין חוץ מטבק, ולא יתנהל בו שום עסק חוץ מייצור טבק.

(ב) המנהל רשאי לפטור מקיום הוראות סעיף קטן (א), כולן או מקצתן, ובתנאים שיוורה.

מתן מקום לעבודת רשות הבלו

31. בעל בית חרושת רשוי יספק לרשות הבלו בתוך בית החרושת את הדרוש במידה סבירה לעבודה משרדית של רשות הבלו.

טבק המוכנס לבתי חרושת טעון מסמכים

32. לא יכניסו לבית החרושת משגור טבק, אלא אם יש עמו המסמכים של רשות הבלו הנוגעים לו.

מלאי הטבק בבית החרושת

33. (א) כמותו של טבק לא מיוצר שמותר להחזיקה בבית החרושת בכל עת שהיא לא תעלה על אספקת שלושה חדשים, כשהיא מחושבת לפי הממוצע של הכמויות שיוצרו בבית החרושת בשלושת החדשים שעברו.

(ב) היה ברשותו של היצרן טבק למעלה מן השיעור האמור, יופרד העודף וישמר במחסן הפקדה שיאשרנו המנהל; המחסן יינעל בשני מנעולים, מפתח המנעול האחד יהיה בידי היצרן ומפתח המנעול האחר בידי רשות הבלו, שתהא לה בכל שעה אפשרות של כניסה אל המחסן לשם בדיקת המצוי בו ואימותו.

(ג) שר האוצר או מי שהוסמך על ידיו לענין זה רשאים להורות שמחסן הפקדה יינעל שלא בדרך שנקבעה בסעיף קטן (ב).

חובה לערוך מיפוט המלאי

34. מלאי הטבק, מיוצר ושאינו מיוצר, המצוי בבית החרושת או במחסן ההפקדה של היצרן ישקל במעמד רשות הבלו, כל אימת שהמנהל יראה לנכון לעשות כן וייערך מיפוט.

דין יתר וחסר במלאי

35. (א) היתה הכמות המצויה עולה על הכמות הראויה להיות לפי יתרת החשבון, יירשם העודף בפנקסי היצרן, והוא יידרש מיד לשלם כפל הבלו על עודף זה, אם לא נתן עליו הסבר מניח את הדעת.

(ב) היתה הכמות המצויה פחותה מן הכמות הראויה, יראו את החסר כטבק שסולק במרמה ללא תשלום בלו ואפשר יהיה לדרוש מן היצרן, נוסף על כל עונש שניתן להטילו, תשלום כפל הבלו על הכמות החסרה, אלא שהמנהל רשאי, לפי שיקול דעתו, לוותר ויתור מלא או חלקי, על תשלום הבלו, אם הוא סבור שהחסר, או חלק הימנו, חל מחמת התייבשות או מחמת סיבות טבעיות אחרות.

(ג) נתגלה חסר בבית חרושת שייצור חיישה אינו נעשה בו בנפרד מייצורם של מיני טבק אחרים, טענתו של היצרן כי חלק מן החסר הוא חיישה, לא תהא גורעת מחבותו לשלם כפל הבלו על כל החסר לפי שלושים אגורות הק"ג.

תנאים לסילוק טבק מיוצר מבית חרושת

36. (א) לא יסולק מבית חרושת טבק מיוצר אלא לפי ההוראות הכלולות להלן, בסעיף זה, זולת אם הטבק מסולק לשם ייצואו מישראל לאלתה.

(ב) הטבק יושם בכלי קיבול מסוג שנקבע.

(ג) לכל כלי קיבול תורבק תווית ועליה יודפס שם היצרן; כלי הקיבול ייחבקו או יסומנו כפי שנקבע.

(ד) כמות הטבק המיוצר שתסולק מבית חרושת בבת אחת לא תהיה פחותה מחמישה ק"ג.

חובה לנהל פנקס לפי דרישת המנהל

37. היצרן ירשום בפנקס, בצורה שנקבעה, את הפרטים שידרוש המנהל; הפנקס יישמר בבית חרושת ולרשות הבלו תהיה בכל עת אפשרות של גישה אליו; היצרן לא יבטל ולא ימחק שום חלק מהפנקס ולא ישנה שום פרט הרשום בו אלא לשם תיקון טעות ולאחר שקיבל את הסכמת רשות הבלו.

תנאים להשמדת טבק בבית חרושת

38. (א) לא יושמד טבק בבית חרושת אלא בהשגחת רשות הבלו.

(ב) טבק מיובא ששולם עליו מכס והושמד בידי יצרן שכל עיסוקו הוא בייצור טבק או סיגריות או סיגרים מטבק כזה, מותר להחזיר 90% מסכום המכס, ששולם על עורקי הטבק הזה שנמרטו בבית חרושת, וכן על שיירים, או על פסולת אחרת, שהם גדולים מכדי לעבור דרך נפה שגודל חוריה אינו עולה על גדלם של נקבים בני 144 באינטש מרובע, אולם אם היה הטבק שהושמד מכיל טחב למעלה מעשרים אחוזים, יופחת שיעור המכס המוחזר באופן יחסי לפי אחוז הטחב העולה על עשרה אחוזים.

(ג) כל כלי קיבול היוצא מבית חרושת והמכיל טבק חתוך במפוזר או טבק מיוצר בכל צורה זולת סיגריות, סיגרים, טבק הרהח, טבק לעיסה וטומבק, מותר לשים בו נייר סיגריות עד חמישה עשר ניירות לכל עשרה גראמים של טבק.

יש ליתן חקבים בתשלום

39. (א) ישלם יצרן בלו, יינתנו לו חקבים כדי הסכום ששילם.

(ב) הוחזרו לבית חרושת כלי קיבול של טבק כשחבקהם עליהם, יכולה רשות הבלו להתיר את החזרת הבלו הנקוב בחקבים בניכוי עשרה אחוזים.

כלי קיבול שנמצא חסר

40. נמצא בחנות כלי קיבול של טבק מיוצר כשהוא חסר למעלה מחמישה אחוזים, יוחזר לבית חרושת שממנו יצא ושם ישובו וימלאוהו ויחבקהו בחבק על חשבון היצרן.

רכיבים אסורים בהכנת טבק

41. בהכנת טבק לצריכה לא ישתמש היצרן בשום רכיב חוץ ממים, אלא אם קיבל רשות לכך מאת המנהל, ולא יחזיק ברשותו שום חומר או דבר ששימש, או שעשוי לשמש, תחליף לטבק או להגדלת משקלו של הטבק.

תנאים לסילוק טבק לא מיוצר מבית חרושת

42. לא יסלקו טבק לא מיוצר מבית חרושת אלא לבית חרושת אחר או למחסן מכס, ובכל מקרה חייב היצרן לקבל תחילה היתר הובלה מאת רשות הבלו.

רישוי בתי חרושת בערובה

43. המנהל רשאי ליתן, בתנאים שנקבעו, רשיון לייצור טבק בערובה לשם יצוא בלבד; יובא טבק לא מיוצר מותר להכניסו לבית חרושת בערובה כאמור, ללא תשלום מכס.

יצוא

רשיון יצוא

44. לא ייצא אדם טבק, אלא אם קיבל מהמנהל רשיון יצוא בטופס שנקבע.

חובת ערובה

45. לפני סילוק הטבק מבית חרושת יתן היצואן ערובה, כפי שידרוש המנהל, כי הטבק ייוצא.

סדרי הייצוא

46. (א) היצואן יציג לפני פקיד מכס בנמל היצוא או במקום היצוא את הטבק יחד עם הרשיון ופקיד המכס יסמן את הרשיון; המנהל רשאי לדרוש מהיצואן להראות, תוך מועד שנקבע, תעודת אישור שהטבק הגיע והונחת כשורה, ואם לא הראה היצואן את תעודת האישור ישלם כפל הבלו על הטבק שייצא.

(ב) לא ייוצא טבק בכלי שיט שהוא פחות מששים טונות רשומות או בכלי קיבול שמשקלו פחות מעשרים ק"ג, אלא ברשות בכתב מאת המנהל, ובכפוף להוראות סעיף 45 וסעיף זה.

ייצוא בדואר

47. מותר לייצא טבק מיוצר בדרך הדואר בתנאים שנקבעו.

מכירת טבק מיוצר

רשיון חנווני

48. (א) לא ימכור אדם טבק מיוצר ולא יחזיקנו לשם מכירה, אלא לפי רשיון בטופס שנקבע.

(ב) הרשיון יקנה לבעליו רשות למכור טבק מיוצר בחצרים המפורטים ברשיון או להחזיק בהם טבק למכירה.

(ג) חצרים נפרדים שמוכרים בהם טבק או שמחזיקים בהם טבק לשם מכירה, טעונים רשיון כל אחד לחוד.

(ד) מותר לטבר ליתן רשיון בלי לפרש נימוקים.

(ה) בעד כל רשיון תשולם אגרה בשיעורים שנקבעו בתוספת.

(ו) אין רשיון ניתן להעברה אלא באישור המנהל, הרשיון יהא מוצג במקום נראה לעין שבחצרים הנקובים בו.

(ז) הרשיון יפקע באחד בינואר של כל שנה.

חנווני יחזיק טבק בכלים

49. (א) לא יחזיק אדם ברשותו טבק מיוצר ולא ימכורנו, אלא בכלי קיבול חבוק בצורה שנקבעה.

(ב) לא יפתח אדם ולא יפרוץ, כלי קיבול של טבק מיוצר החבוק בחבק, כדי למכור מתוכו טבק, סיגריות או טבק הרחה במפוזר.

רוכלות בטבק

50. (א) לא ירכול אדם בטבק לא מיוצר.

(ב) לא ירכול אדם בטבק מיוצר אלא לפי רשיון בטופס שנקבע.

(ג) בעד רשיון ורכלים תשולם אגרה בשיעור שנקבע בתוספת.

(ד) בעל רשיון ורכלים יציג את רשיונו לפני פקיד בלו או שוטר לפי דרישתם.

מכירת טבק ללא רשיון

50א. על אף האמור בסעיפים 48 ו-50, רשאי שר האוצר לפטור, דרך כלל או לסוגים, ובתנאים שיראה לקבוע, מקבלת רשיון למכירת טבק או להחזקתו או לרוכלות בו.

דין טבק שניזק

טבק שניזק במשגור

51. היה פקיד המכס והבלו סבור, כי משגור פלוני של טבק מיובא ניזק עד שלא יצליח עוד לייצור או לצריכה יודיע

על כך למנהל ולא יתן לנשגר רשות לסלק את המשגור מתחום בית המכס.

טבק שניזק במחסן

52. היתה רשות הבלו סבורה, כי טבק המצוי במחסן או בבית חרושת לא יצליח לייצור או לצריכה, תודיע על כך למנהל ולא תתן לבעל הטבק רשות לסלקו מהמחסן או להשתמש בו לייצור הכל לפי הענין.

ערר על החלטת המנהל

53. חלק בעל הטבק על דעתו של פקיד הבלו, יורה המנהל, בכל אחד מן המקרים האמורים בסעיפים 51 ו-52, על הקירת מצב הטבק על ידי ועדה בהרכב שנקבע.

ביצוע החלטת הועדה

54. הודיעה הועדה, כי הטבק או חלק הימנו לא יצליח לייצור או לצריכה, רשאי המנהל –

(1) בנסיבות האמורות בסעיף 51 – להורות לנשגר שיחזיר את המשגור לנמל מוצאו או למקום מוצאו, ואם לא החזירו תוך חודש ימים, או תוך ארכה שקבע המנהל, רשאי המנהל להורות על השמדת המשגור;

(2) בנסיבות האמורות בסעיף 52 – להורות על השמדת הטבק, ומשהורה כן יישרף הטבק במעמד רשות הבלו.

נייר סיגריות

הגבלות לגבי נייר סיגריות

55. (א) לא יהפוך אדם נייר שקוף או כל נייר אחר לנייר סיגריות ולא ישתמש בהם לעישון טבק.

(ב) לא ייבא אדם לישראל נייר סיגריות, אלא אם קיבל מאת המנהל רשיון יבוא בדרך שנקבעה.

(ג) נייר סיגריות המיובא בניגוד לסעיף זה – יוחרם.

סמכות בקורת וחיפוש

בקורת וחיפוש על ידי פקידי בלו ושוטרים

56. (א) כל פקיד בלו וכל שוטר רשאי בכל עת, בלא כתב הרשאה –

(1) להיכנס לבית חרושת, לחנות או למחסן רשויים ולחפש בהם;

(2) להיכנס ולחפש בכל חצרים, לרבות בית חרושת, חנות או מחסן רשויים, אם יש לו יסוד מספיק לחשוד שבהם מחסנינים, מייצרים, מוכרים או מחזיקים למכירה טבק;

(3) לבדוק את חצריו ומטעניו של מגדל ולבחון את משקלו של הטבק;

(4) לבדוק את דוכנו, צרורותיו או מרכולתו של רוכל רשוי, או של כל אדם החשוד על רוכלות בטבק, ולחפש בהם;

(5) לדרוש את הצגתם של מסמכים הנוגעים לייבוא, לקנייתו, להובלתו, לייצורו או למכירתו של טבק;

(6) לבדוק כל רשיון או היתר שניתנו לפי פקודה זו;

(7) לבדוק כל כלי הובלה או כל מטען המובל על ידי בהמה או אדם ויש חשד שמצוי בהם טבק מוברח, ולחפש בהם;

(8) לחפש אצל כל אדם החשוד בנשיאת טבק מוברח.

(ב) אין להשתמש בזכות הכניסה והחיפוש לפי סעיף קטן (א) במקום המשמש למגורים בלבד, אלא אם ניתן צו חיפוש מאת בית משפט מוסמך.

(ג) לא ייערך חיפוש אצל אשה, אלא בידי אשה.

עבירות ועונשין

הגדרת טבק מוברח

57. טבק מוברח, לענין פקודה זו, הוא –

(1) טבק לא מיוצה למעט כשהוא מוחסן בחצריו של מגדל או של סוחר רשוי או של יצרן רשוי, לפי הוראות פקודה זו, או שהוא במעבר ויש עמו היתר ההובלה שנקבע;

(2) טבק מיוצר ושאינו ארוז בכלי קיבול וחבוק בחבק בדרך שנקבעה, למעט טבק מיוצר הנמצא בבית חרושת בטרם הוצא לראשונה;

(3) טבק, מיוצר ושאינו מיוצר, שהובא לתחומם של מימי חופין, או שהובל לאורך החוף, בכלי שיט פחיתים מששים טונות רשומות;

(4) טבק, מיוצר ושאינו מיוצר, שהובא לא אל נמל כניסה או אל מקום כניסה שנקבעו, או שהובא דרך גבול יבשתי, שלא בהיתר יבוא;

(5) טבק מיוצר שנמסר בניגוד לסעיף 2(ג).

דין טבק מוברח

58. (א) טבק מוברח יוחרם.

(ב) מי שנמצא ברשותו טבק מוברח, דינו – קנס חמש עשרה לירות לכל ק"ג או חלק מק"ג או פי שלושה משכום הבלו המשתלם עליו, הכל לפי הסכום הגדול יותר,

ואם אותו אדם כבר הורשע פעם על אותה עבירה – קנס כאמור או מאסר ששה חדשים או שני הענשים כאחד.

דין אמצעי הובלה של טבק מוברח

59. (א) פקיד מכס וכל שוטר רשאי לתפוס כל אמצעי הובלה ששימש ליבוא של טבק מוברח, לסילוקו או להובלתו, ובלבד שלא יתפוס אמצעי הובלה שמשקלו הרשום עולה על 250 טונות, אך רשאי הוא לעצור אמצעי הובלה כאמור על פי הוראה מאת המנהל.

(ב) אמצעי הובלה שנתפס כאמור, רשאי בית המשפט לצוות על החרמתו.

(ג) אמצעי הובלה שמשקלו הרשום עולה על 250 טונות ונעצר כאמור, דין בעליו – קנס עשרת אלפים לירות, ועם תשלום הקנס, או מתן ערבות לתשלומו, יוחזר לבעליו.

(ד) היה אמצעי ההובלה שנתפס לפי סעיף קטן (א) בעל חיים, רשאי המנהל להורות על מכירתו במחיר שיקבע.

(ה) אמצעי הובלה שנתפס לפי סעיף זה ותוך שלושה חדשים מיום תפיסתו לא הוגשה לבית המשפט תביעה פלילית ולא תביעה להחרמתו, או שהוגשה תביעה כזו, אך בית המשפט לא ציווה על החרמת אמצעי ההובלה – יוחזר לבעליו, ואם נמכר – תשלום לו התמורה.

חובת הראיה בטבק מוברח

60. הוגש אישום בענין טבק שנתפס כטבק מוברח ונתעוררה מחלוקת בשאלה אם החסנתו, ייצורו, הובלתו, ייבואו או החזקתו של הטבק היו כדין – על הנאשם הראיה.

דין המוחרם

61. כל שהוחרם לפי פקודה זו ייעשה בו כפי שיוורה המנהל.

עבירות ועונשין

62. (א) עשה אדם אחד המעשים המנויים להלן, דינו – מאסר שנתיים או קנס אלף לירות או שני הענשים כאחד; ואלה הם:

(1) לענין ייבואו של טבק לא מיוצר, העברתו, מכירתו או הובלתו – מסר במזיד או מתוך רשלנות הודעה כוזבת בהצהרה, בשטר מכה בהצהרה על המקור, ברישום או בתעודת מסירה, או שגרם במזיד או מתוך רשלנות למסירת הודעה כוזבת כאמור באחד המקרים האמורים;

- (2) עשה, הוציא או מכר תוויות הנחזות כחבקים שנקבעו, או שהן חיקויים לחבקים שנקבעו, או השתמש בחבקים משומשים, או החזיקם;
- (3) מכר טבק מיוצר שלא בכלי קיבול או שאינו חבוק בחבק מן הסוג שנקבע;
- (4) ייצור טבק בלא רשיון לבית חרושת;
- (5) איננו בעל רשיון לבית חרושת ונמצא מחזיק מכוונת לחיתוך טבק או מכשירים אחרים המשמשים או המסוגלים לשמש בייצור טבק;
- (6) סחר בטבק ללא רשיון סוחרים;
- (7) נמצא מחזיק נייר סיגריות שהוצא בישראל או שיובא לישראל, שלא כדין;
- (8) מסחר טבק מיוצר בניגוד להוראות סעיף 2(ג) או קיבלו כאמור.
- (ב) במקרה האמור בסעיף קטן (א) (5) יחרים בית המשפט את המכונות או את המכשירים.
- (ג) עשה אדם אחד המעשים המנויים להלן, דינו – מאסר שלושה חדשים או קנס חמישים לירות, או שני הענשים כאחד; ואלה הם:
- (1) לא הציג, במזיד או ברשלנות, תעודה שיש חובה להציגה לפי פקודה זו;
- (2) היה סוחר רשוי או יצרן רשוי ולא ניהל את הפנקסים שנקבעו או לא הגיש את הדוחות שנקבעו;
- (3) היה מגדל או יצרן ולא מסר בלי שיהוי לפקיד הבלו היתר הובלה שפקע;
- (4) שתל טבק בלא שקיבל רשיון לכך, או ששתלו שלא באזור המפורט ברשיון, או ששתלו בחלקה ששטחה פחות משני דונמים.

גביית כפל

63. כפל מס הבלו שנקבע כעונש בפקודה זו יהא נגבה כקנס בפלילים.
- חובת הראיה בטבק חסר ויתר
64. אם בהליך לפי פקודה זו, בענין טבק שנמצא בו חסר או יתר, נתעוררה מחלוקת בדבר דיוק המשקלות – על הנאשם הראיה.

סמכות לכפר עבירה בכסף

65. (א) כל עבירה על הוראות פקודה זו, שנעברה או שיש חשד סביר שנעברה, רשאים המנהל, וכל פקיד אחר שהסמיכתו הממשלה לענין זה, לכפר עליה בסכום כסף שקבע המנהל או הפקיד האמור.
- (ב) כל כלי שיט, אמצעי הובלה, טבק, מכונה או מכשירים, שבהם נעשתה העבירה שנתכפרה כאמור, רשאי המנהל או הפקיד המוסמך להחרימם.

ערעור

66. (א) הערעור על פסק דין של בית משפט שלום או של בית משפט מחוזי יהיה לפי סדרי הדין בדבר ערעורים במשפטים פליליים.
- (ב) היתה ההחלטה שמערערים עליה מתייחסת לתשלום בלו או קנס, יפקיד המערער בבית המשפט את הסכום שיש לשלם לפי ההחלטה; אלא שאם היה הסכום שיש לשלם כאמור עולה על חמש מאות לירות, רשאי בית המשפט שלערעור להרשות את הגשת הערעור בהפקדת סכום קטן הימנו.

החרמת רשיון

67. בעל רשיון לייצר טבק או לסחור בו, וכן חנווני, שהורשעו, רשאי בית המשפט להורות על החרמת הרשיון שניתן להם.

פרס

68. הממשלה רשאית לצוות על תשלום פרס כראות עיניה בעד תפיסת טבק לפי פקודה זו למי שתפס את הטבק או למי שמסר ידיעות שהביאו להרשעת העבריין.

שונות

חובה למסור היתר הובלה

69. כל היתר הובלה יימסר לפקיד הבלו במועד המפורש בהיתר.

שינוי האגרה

70. הממשלה רשאית לשנות, בצו, את אגרות הרשיונות שנקבעו בתוספת.

דמי חכירה בעד אדמת מדינה

71. המגדל טבק באדמת המדינה ישלם, במקום מעשר החכירה, דמי חכירה שתקבע הממשלה בצו, ובלבד שלא יעלו על שוויה של עשירית אחת מיבולה המאומד של אותה קרקע.

העברת סמכויות

72. המנהל רשאי להעביר לאחר את סמכויותיו לפי פקודה זו, כולן או מקצתן, אם דרך כלל ואם לענין מסויים או לאזור מסויים.

תקנות

73. הממשלה רשאית להתקין תקנות בכל ענין מן הענינים האלה:

(1) צבעם של חבקים, מדגמם, שוים הנקוב ואופן הדבקתם;

(2) הדרך לבקשת רשיונות לפי פקודה זו, נתינתם, טפסיהם ותנאיהם;

(3) טפסי הודעות, הצהרות, היתרים, הצהרות בדבר המקור, רישומים ותעודות מסירה שיש להשתמש בהם לפי הפקודה;

(4) חובת ניהול ספרים, צורתם, הפרטים שיש לרשום בהם והאופן שבו ינהלו אותם, בין בדרך כלל, בין

לסוג פלוני של סוחרים או בעלי בתי חרושת ובין לסוחר או לבעל בית חרושת פלוני;

(5) מידתם, צורתם ותיאורם של חפיסות וכלי קיבול של טבק שיוצר בישראל או שיובא לישראל, ומשקל הטבק שבהם;

(6) בקורתם ושקילתם של יבולי המגדלים;

(7) הפיקוח על מטעי נסיונות ומשתלות והובלת שתילים משם אל המגדלים;

(8) הסדרתם של מחסני סוחרים, בתי חרושת וחנויות, והפיקוח עליהם, ושכר שעות נוספות שבעלי רשיונות לייצור טבק חייבים לשלם בעד נוכחותם של פקידי הבלו בבתי החרושת;

(9) הרכבה והליכי עבודתה של כל ועדה המתמנית לפי סעיף 53;

(10) הפעלתן של כל הוראות אחרות שבפקודה זו.